

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavlja:	v upravnishtvu prejeman:
celo leto . . . . . K 24—	celo leto . . . . . K 22—
pol leta . . . . . 12—	pol leta . . . . . 11—
četrt leta . . . . . 6—	četrt leta 5:50
na mesec . . . . . 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan svezor izvenredne nedelje in praznika.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 20 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto . . . . . K 25—	celo leto . . . . . K 28—
pol leta . . . . . 13—	pol leta . . . . . 13—
četrt leta 6:50	četrt leta 6:50
na mesec 2:30	na mesec 2:30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakica. Upravištvu: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 8.

Volitve.

Včerašnje državnozbornske volitve niso nič pomenile posebnega stanja na Kranjskem. Rezultat je pri tej volitvi ravno isti, kakor je bil pred štirimi leti: na deželi so bili izvoljeni klerikalni kandidati, v Ljubljani pa je vsled samostojnih kandidatov socialnodemokratske in nemške stranke potrebna ožja volitev.

Toda, če je tudi rezultat včerašnje volitve ravno isti, kakor pred štirimi leti, vendar so pokazale včerašnje volitve veliko nazadovanje klerikalcev in znamenito naraščanje naprednih strank.

Za spoznanje razmer ni samo merodajno, kdo dobi mandat, ampak je treba presojati vse okoliščine, v katerih se je volitev vršila. Volilni okraj na Kranjskem so zloženi tako, kakor so želeli in potrebovali klerikalci. Za klerikalce je delala vlada, je delal deželni odbor in ves cerkveni aparat. Škof je izdal besen pastirski list, ki je na kmetih seveda mogoče učinkoval, duhovniki so agitirali v spovednici, na prižnici in od hiše do hiše. Izrabili so do skrajnosti vse svoj vpliv in se posluževali s predrznostjo moralno defektnih ljudi vseh mogočnih sleparij, samo da bi klerikalnim kandidatom pomagali.

A vzlic temu je bil odpor proti klerikalnim kandidatom velikanski in danes je gotova resnica, da bi bila propadla cela vrsta klerikalnih kandidatov, če bi ljudstvo smelo svobodno voliti.

Zmagal je cerkveni terorizem. Toda glasovi, ki so bili oddani proti klerikalnim kandidatom, pričajo, kako se podira veljava klerikalne stranke na deželi in kako je ta stranka izgubila zaupanje kmečkega ljudstva in kako mogoče je hrepenenje kmečkega ljudstva, dobiti pošteno, od klerikalcev neodvisne zastopnike v državnem zboru.

To naraščanje protiklerikalnih glasov je najznamenitejši pojav minulih volitev na Kranjskem. Nič več ne bodo smeli klerikalci govoriti: ljudstvo je z nami. S klerikalci je duhovščina, klerikalci imajo vpliv deželnega odbora in vlade na svoji strani in so s tem vplivom in s terorizmom duhovščine izsilili pač mandate, ali ljudstvo je proti njim, ljudstvo jih sovraži in vsi pošteno, neod-

visni in razumni ljudje so šli proti njim v boj. To je pomen minulih volitev na deželi.

V Ljubljani je bila ožja volitev neizogibna v tistem trenutku, ko so štiri stranke postavile svoje kandidate. To je vedela narodno-napredna stranka tako zanesljivo, da za svoje kandidate ni razvila niti prave agitacije. Koder nastopajo štirje kandidati, tam je ožja volitev vnaprej neizogibna in brez dvoma je, da bo v Avstriji vsaj 200 mandatov oddanih šele pri ožji volitvi. Razoček med glasovi, ki jih je dobil dr. Ravnihar in med onimi, ki jih je dobil dr. Gregorič, je pa tako velik, da je pri ožji volitvi vsako presenečenje izključeno. Izvoljen bo dr. Ravnihar in pokazalo se bo, kako smešno in bedasto je bilo priseganje dr. Susteršiča in dr. Kreka, da bosta napredni stranki iztrgala ljubljanski mandat. Smešno in bedasto je bilo to priseganje, zakaj napredna stranka je v Ljubljani napredovala, a ravno dr. Susteršič in dr. Krek sta se morala obupno boriti za svoja mandata in sta izgubila na glasovih toliko, da najbrže v teh krajih ne bosta nikoli več kandidirala.

Klerikalci niso in ne morejo biti veseli izida volitev, ki kaže njihovo nazadovanje na deželi. To rapidno nazadovanje na kmetih je zanje usodno opomin, za naprednjake pa vesela vzpodbuda, saj vidijo, da se je srce slovenskega ljudstva na Kranjskem obrnilo od klerikalcev in da je samo brutalni duhovski terorizem pomagal klerikalnim kandidatom do mandatov.

»Slovenec« se je — zmotil. Snoči je »Slovenec« čutil potrebo prikriti resnico izida ljubljanske volitve. Naraščanje naprednih glasov na kmetih je hotel izravnati na ta način, da je s falsificiranjem števil poskušal ustvariti mnenje, da so naprednjaki v Ljubljani nazadovali. To je storil na jako priprosto način, da je 460 glasov odšepnil dr. Ravniharju.

»Slovenec« je pisal, da je dobil dr. Gregorič 1642 glasov, dr. Ravnihar pa 2264 glasov. Kar 400 glasov je »Slovenec« odjedel dr. Ravniharju. V resnici je namreč dobil dr. Ravnihar 2664 glasov, torej kar za 1022 glasov več kakor dr. Gregorič.

Škof Anton Bonaventura In župnik Vrhovnik

(Dopis iz Trnovca.)

Po Trnovem vre! Fanatični škof hoče prisiliti vobče priljubljenega, nad vse vestnega in točnega župnika gosp. Ivana Vrhovnika, ki je še pri polni moči, da tekem 14 dni vloži prošnjo za umirovitvenje, češ, da daje ljudem pohujšanje, da mu župljani več ne zaupajo in da radi bolehnosti ni več za rabo! — Pohujšuje da ta blaga, mirna, idealna duša svoje vernike!!!

S čim?? Morda, ker se ne strinja s sedanjim blaznim fanatizmom zbešenih kranjskih dervisev in njihovih duševno abnormalnega vladike, nego se ravna in deluje strogo po reku Rešiteljevem? Škof, ki ne more izkiniti na kristalnočistem značaju Vrhovnikovem niti najmanjše pege, tisti škof, izpod čegar peresa je potekla skrajno pohujšljiva »rdeča brošura«, se drzne Vrhovniku očitati pohujšanje!! — Župljani, da Vrhovniku ne zaupajo več?? Potrudite se po veliki, nad 6000 duš broječi župniji, pa se mahoma preverite o baš nasprotnem! Ta katoliški škof je govoril neresnico. Vsaj baš ponajveč Vrhovnika kličejo stari in mladini k bolniški postelji, da celo izven njegove župnije; pogledajte, kako je okupirana njegova spovednica v cerkvi, preštevajte nebroj tistih, ki se zaupno obračajo nanj, ki ga hodijo prositi sveta in pomoči v dušnih in telesnih silah!

Da radi bolehnosti ni več za rabo? Kdo je škofu natvezil to bajko? Izvil si jo je sam iz trte, ker ne najde nikakega tehtnega vzroka v odstranitvi Vrhovnikove!

Naš župnik je čil in zdrav na telesu in veder na duhu, kar se pa o našem škofu ne upamo trdit. Pač je lani po malem bolehal radi prehudega napora, a temu je bil vzrok škof sam!

Po odhodu prejšnjega kaplana mu je obesil se kooperatorske posle na vrat in ga pustil na razsežni župi, broječi preko 6000 duš, cele tri mesece samega! Za Trnovo preskrbni, za dušno izveličanje tolikaj vneti škof za strogo cerkvene posle, ni imel na razpolago kaplana, pač pa je diktiral za St. Jakob v Ljubljani koope-

ratorja, ki ni niti preje, niti sleje do vključno danes tam opravljal svoje cerkvene službe, nego poseda dan na dan, od zore do mraka v uredništvu farškega »Slovenca«, kajti to pač spada v katoliško dušebrištvo!

Za Trnovo ni imel škof kaplana, pač pa ga je nastavljal pri Sv. Petru v Ljubljani, kjer ta mož sicer vleče kaplanske dohodke, ne opravlja pa nikakega pristojnega mu kooperatorskega posla, ki niti ne mašuje v šent-peterski cerkvi, da ki niti ne stanuje v župi, nego v hiši »Zadružne zveze«, kjer posluje kot ravnatelj in vleče plačo 6000 kron!

In resnicoljubni ordinarij se je v svojem »Catalogus cleri dioceseos« drznil še omeniti, da fingirani ta kaplan habitat in aedibus parochialibus!! Delo v katoliških parohialnih je, seveda, tudi posel dušebrištva!!

Naš čislani župnik, da radi bolehnosti ni več za rabo!! Hm, vsaj ga preobkladate z delom! Ne bilo bi čude, ko bi res obolel, pa je čil in dela vsaj za dva duhovniška lenuha! Povejte mi, ali morda naš župnik poleg v postelji, škof pa zanj opravlja ogromne pisarniške in druge posle? Mari bi škof ali kdo drugi vsako nedeljo, oziroma praznik, mesto njega govoril po dva govora s propovednice? Ali ga mari substituirajo kje tisti njegov kaplan Gostiša, ki se pač neznanjsko peha za drugimi posli, ki kaj neso, na priliko: poučevanje na trgovski šoli Mahrovi in na c. k. vladnici, dočim mora župnik zanj garati in ostajati doma? Tisti kaplan, ki ga pogosto ni dobiti doma, zato pa tem česče na agitacijskih potih, kjer se peha in trudi pozno v noč za »katoliške« volitve in rovari proti svojemu neposrednemu predstojniku! Kaj res misli škof, da smo udarjeni s kurjo slepoto in da sosedje nimamo oči, da ne bi mogli opazovati tega bojevitega klerikalnega petelina, ko se včasih v poznih nočnih ali ranih jutranjih urah vrača v svoj kurjik? In takega delavnega pomočnika ima gospod Vrhovnik od škofa na razpolago! Bl-bi bilo čudno, ko bi bil bolan?!

Kje je iskati vzroka zlobne, peklenške gonje proti župniku Vrhovniku? — Mož je vzoren duhovnik, vesten in točen cerkveni gospodar, pobožen katolik, iskren Slovenec in navdušen Slovan — ni pa pristaš sda-

nega c. kr. rimskega fanatizma. Kar je v deželi duhovnikov klerikalnega mišljenja, v večini so izdali vero in narodnost in Vrhovnik je imel drzno čelo, da jim je to vrgel v obraz in — resnica oči kolje! Zda se znašajo nad njim, ker je imel pogum, očitati jim to nevtajljivo dejstvo iz oči v oči! To je glavni vzrok!

Za župnika Vrhovnika je Trnovo v resnici trnjevo, rekel mi je nekoč, zdaj že pokojni prijatelj, deželni blagajnik Karel Žagar. Že kot prošnjik za Trnovo se je imel boriti proti infernalnim, uprav katoliško-jezuitskim zahrbitnim napadom. Škof Misia ga je sovražil iz dna svoje duše, boječ se njegovega odločnega narodnega prepričanja in delovanja in poznavajoč njegovo stanovsko vestnost, izredno marljivost in moralčno življenje. Uporabljal je vsa mogoča sredstva, napel vse strune, da bi preprečil njegovo imenovanje, denunciral ga nasproti vladi kot antinastav in rusofila, po fari je pa tedanji kaplan, ki je bil sam med kompetenti za župni stolec, delal na vse kriplje in hujskal narod proti Vrhovniku. Ljudje so se kar zgrajali, da dobe takega antikrista za župnika in otepali z vsemi štirimi, da se ga ubranijo. Čuj smešno epizodo iz tedanje dobe! Znan župnik z dežele, ki, mimogrede omenjeno, ni bil med prošnjiki, si je takrat hotel ogledati trnovsko cerkev. Hodil je od oltarja do oltarja in premotrival cerkveno notranjost, konečno pa pokleknil v klop. Zatopljenega v molitev, pocuka nekdo za škrice. Poleg je stala stara ženica, ki je preje samovala v svetišču in opazovala neznanega duhovnika. Pa ga nahnuli: »Ne bo nič, g. fajmošter! Naj le ostanejo, kjer so bili do zdaj, — mi jih ne maramo!!« Starec je imela neznanca za Vrhovnika!! — Toda vse peklenške spletke niso izdale nič! Napredni magistrat, ki je patron župnije, je imenoval Vrhovnika. Po Trnovem, Krakovem in po Barju je pa vsled tega imenovanja grozno brumel in šumelo med narodom. Lahko misliš, kako neznosno in težavno je bilo prvotno stanje novega župnika vspriči takim razmeram. Ali kmalu so se oblažili ljudje, videč korektno, res krščansko delovanje Vrhovnikovo in danes ga čišla vsa župnija. Izvzemši nekaj zavedenih dvomljivih elementov, pristašev srboritega kaplana-hujskača, ga nosi-

LISTEK.

Marjetica.

Lepa je zora, kadar zardi in zaru-meni nebo okoli nje, in se začare lah-ni jutranji oblaki, kakor bi šle zlate ovčice na srebrno pašo. Lepa je več-erčna zvezdica, ko po sivi grozi in črnem viharju prisije njeno milo in mirno obličje izza oblakov, da na-znani vedro in pokojno noč, ko se kmet in gospod lahko počije od stra-hu in divjega boja z upornimi sila-mi.

Ali vse lepša in prijetnejša, očem bolj zaželjena, sren milejša in slajša od zore in od večernice je bila — Marjetica. Bila je rožna ovčica z zlatimi laski in srebrnimi prstki in vse bolj milo in mirno je sijalo nje-no premilo obličje, ki je tudi napo-vedovalo veder pokoj, a je hodilo pred divjim bojem nevarnega ele-menta njene lepote: Oči krešejo bli-ske, na njenem čelu se zbira vihar.

Marjetica je bila zelo prebrisana gospodična. Lepo se je nališpala in ogledala v zrcalu ter tako-le dejala: »Bela sem, rdeča sem, srčkana sem. Oh, meni bo še tako dobro na svetu, kakor ne vem kaj. Saj že zdaj vse gleda za menoj, a sem šele šestnajst let stara. Saj pa tudi ni čudno! Kate-ra pa ima tako lep obrazek kakor je moj, pa tako mičen nos in ustke,

pa tako svetle oči. Zares kar zaljubljena sem vase, in ni takšnega fanta, ki bi me bil vreden. O, jaz jih bom pošteno vlekla za nos. Ha - ha!»

Marjetica se je zasmejala čisto na glas, in ko se je tako zasmejala, se je zopet spomnila nečesa.

»In pa — kako se lepo smejem! Ali se ne smejem naravnost tako, kakor bi se smejala grlica? Hi - hi-hi!« Marjetica je oponašala samo sebe. »Ha - ha - ha!»

Tako se je smejala, da je imela oči polne solz in lica zaripljena.

Ko je bilo to opravljeno, je dela klobuček na glavo — o kako lep klobuček — vzela parazol in se pokloni-la, — in šla na sprehod.

Tam pod kostanji — saj veste, kje so tisti kostanji — pa sreča Mar-jetice lepega mladeniča. Nov klobuk je imel in novo palico, postave je bil zelo čedne, samo nos je imel nekoli-ko, pa samo nekoliko prevelik. Ime pa mu je bilo — Pavel. Trikrat sta šle gorindol, drug mimo drugega, pa sta se zaljubila. Potem pozdravi Pa-vel Marjetico, stopi k njej in reče:

»Pozdravljena, gospodična! Vi ste taista, katere išče moje srce. Rav-no takšne sem iskal kakor ste vi, ki imate majhen nos, rdeče šobice, kakor jagode in oči kakor črn ogenj.«

Marjetica se je prav lepo prikloni-la in rekla:

»Me veseli. Ampak preden hoče-va nadalje govoriti, mi povejte, kdo ste? Kdo vam je bil oče in kdo vam je bil kum?«

»Jaz sem namreč Pavel. In tako dalje. Hodim v kancelijo in pišem ra-čne in služim grdo veliko denarja. Moj oče je bil Janez in moj kum je bil Urh.«

»Tako, tako,« je odgovorila gos-podična. »Vi ste Pavel, in jaz sem Marjetica.«

»Ojoj! Marjetica! In jaz sem se zaklel, da ne bom ljubil drugega de-kleta razen Marjetice.«

Tako se je začela lepa ljubezen in je trajala brez presledka dolgo, dolgo celih, sedem dni. Marjetica pa je bila že od nekdaj prevzetna in so jo lepe besede gospoda Pavla le še bolj pohujšale. Zato je spregovorila v svojem sre-u:

»Pavla imam malo rada, ali, zve-sta mu ne bom. Meni ni treba zvesti biti, ker sem preveč lepa. O ne! Rajša bom gospodu Pavlu preskrbela dru-ščino.«

Tako je dejala Marjetica. Lepo se je oblekla, svilen pentljo si zave-zala okoli vratu in se ogledala v zr-calu. Sladko se je nasmejala svojemu nežnemu in rožnemu obrazku:

»Ha - ha - ha! V resnici sem ta-ko srčkana kot bel golobček. Oh, ka-ko so moje ustke rdeče, oh, kako je moj vrat blesteč, kakor sneg v žar-kih bele zore!«

In Marjetica je šla na sprehod. Šeta se in hodi pod kostanji gorindol. Pa ji pride nasproti še lepši mlade-nič od Pavla. Reče ji:

»Bog vas sprimi, gospodična

Marjetica. Ravno, nocoj se mi je sa-njalo o vas, da sva se rada imela.«

»I, pa se imejva,« odvrne s sme-hom Marjetica. »Samo to vam na sree polagam, da mi prej razodenete, s kom imam čast?«

»Jaz sem namreč Peter. Hodim na Dunaj v šolo.«

»Je že prav,« je odvrnila Mar-jetica.

Potem sta nekaj časa molčala in se tiho sprehajala. Samo po strani sta se spogledala in si poredno name-žikavala. To seveda ni dolgo trajalo, ampak kvečjemu tri ure, zakaj Pe-ter je začel moško govoriti, kako se love verice, kako degenerirani so kosi v graških parkih, in še marsikaj poučnega je spravil, na dan, Marje-tica pa si je natišem mislila:

»To je že res, da je Peter za spo-znanje lepši od Pavla. Ampak zato je na Pavel dosti zabavnejši od Petra. Zato res ne vem, kateremu bi dala prednost.«

Nekaj časa premišljuje, premi-šljuje Marjetica, potem pa vzklikne: »Že vem! Poiskala bom tretjega fanta, ki bo vsaj tako lep, če ne lepši kakor je Peter, — in vsaj tako zgo-voren in lepih besed kakor je Pavel.«

Zaradi tega pa ni nehala ljubiti niti Petra, niti Pavla, temveč se je z obema shajala, seveda tako, da ni vedel Peter za Pavla, in ne Pavel za Petra. Prvi je hodil na sestanke ob šestih, a drugi ob sedmih, prvi se je shajal z Marjetico pod kostanji, a drugi pod brezami.

In tako gre Marjetica tisti dan zopet na sprehod. Kakor nalašč ji pride nasproti prezal, prelep mlade-nič. Nosil se je ponosno in visoko, bil je črn in rdeč in močan.

»O, ali niste vi gospodična Mar-jetica? Pozdravi Bog vas v cvetju, gospodična Marjetica! Se klanjam v pas, gospodična Marjetica!«

Strahno lepo je govoril, tako le-po je govoril, da je bila Marjetica vsa izven sebe, in ni utegnila vpra-sati, kako mu je ime. In skoro bi bila na mestu omedlela. Prijel jo je pod pazduho in jo vodil semintja in ji govoril presladko na uho. Tako je iz-biral besede, da je Marjetico pri sre-u šeegetalo.

Ni vedela Marjetica, ne kdaj, ne kako, je zavila s prelepim mladeni-čem v goste lesove, kjer so smreke, grlice in gadje doma. In mrak se je delal, in noč se je črna bližala od ju-tra. In mladenič pravi:

»Marjetica, moja si in moja mo-raš biti! Se nocoj te hočem poljubiti! Zakaj, jaz, sem črni Jurka.«

Ob teh groznih besedah je Mar-jetice omedlela. Padla je kakor po-košena lilija na mah in se ni več za-vedala.

Ko pa se je zbudila, ni bilo črne-ga Jurka nikjer. In z njim je tudi izginil Marjetični zeleni vzorec, ki je bil spleten iz nežnega rožmarina, dehteče vijole in modre perunike.

C. Golar.

mo vsi drugi na rokah v pravem pomenu besede in v ogenj bi šli ljudje zanj.

Škof Missia je bil velik jezuit od nog do glave, pa tudi dober diplomat, ki nikoli ni eksponiral svoje osebe, nego gledal, da so šli drugi zanj po kostanj v žrjavico. Ukolil je ljudi a la Koblar, Kolar, Svetina itd., značajnega Vrhovnika pa le ni zmogel. Ko je uvidel, da mu nikjer ne more do zoba, — utopil bi ga bil pa najraje v žlici vode — je vgriznil v kisto jabolko in ga pustil kolikor toliko pri miru. Rovtarskem Tonetu pa, ki nima ne le nič takta, niti trohice razsodnosti — zaletel, peč podrl — nego ki skače iz enega ekstreme v drugega, pa nikakor ni šlo v trdo glavo, da bi on, sedeč na škofovski stolici, ne upognil župnika, če tudi se piše za Vrhovnika. Mora iti — če ne za lepa, pa za grda. Poštenim potom ne bo šlo, ergo: »Hilf, was helfen kann!« Poskusilo se je sprva z napadi v rokov-njaškem »Slovenec«, češ, mehka narav Vrhovnikova jih ne bo prenesla. Toda Vrhovnik je stal. Zda je dobil škof v roke novo orožje, znani papežev breve. Zda pa pojde! Treba le vjeti nekoliko trnovskih kalinov, ki bodo dali svoje podpise in Vrhovnika zadavimo na vesalih. Kdo bo insceniral to gonjo? Poštenjak Bonaventura ni bil tu v zadregi. Tam na Dobrovi sta si bila baš tedaj župnik in njegov duhovni pomočnik Josip Gostiša grozno v laseh. Hiperklerikalnemu petelinu Gostiši je bil do mozga klerikalni župnik še premalo »katoliški«. Zato je roval proti njemu in skušal ga odstraniti do dobre župnije. V tem Gostiši pa je vzrl škof Tone pripravo orodje za novo gonjo proti Vrhovniku in ga brzo prepravil v Trnovo. Komaj se je bil ta katoliški božji namestnik malo ogrel na novi postojanki, že je jel spletakariti proti svojemu novemu župniku. Baj je imel pri tem čednem opravilu za izbornega pomagača nekega »katoliškega jurista, ki Temidine vede ne študira na kakem vseučilišču, nego preučuje pandekte v »katoliški organizaciji« v Ljubljani in premljeval corpus iuris pri Pelčevih puncih. Pristni rimski katolik Gostiša je insceniral pobiranje podpisov po Trnovem, na podlagi katerih bi škof mogel odstraniti Vrhovnika. Katoliškim poštenjakom so pa skoro prišli na sled ogorčeni pristasi Vrhovnikov, ki so v ogromni večini in ki so takoj uveljavili protiakcijo. Govorilo se je celo, da je c. kr. vlada namignila gotovim krogom, da se opusti namera proti Vrhovniku, ker se mu ne more ničesar očitati in bi se s tem le harangviralo ljudi, da bi šli za svojega župnika na cesto!

Tako je škof zopet pogorel! Ker si je pa v svoji trmi vtepel v glavo, da mora Vrhovnik v najkrajšem času iz Trnovega, si je izmislil novo sredstvo: Pozval ga je, da naj tekem 14 dni iz gori navedenih, iz trte izvitih, neresničnih vzrokov prosi za umirovljenje! — Škof je kalkuliral takole: Vrhovnik se bo nemudoma odzval mojemu ukazu. Magistrat, ki je patron trnovske župnije, zda ni nima župana. Vladni komisar Lasehan bo itak ugodil moji želji in imenoval mojega predlaganega kandidata trnovskim župnikom. Gloria! Vrhovnik bo šel in njegovo mesto zavzame v Trnovem moj vdani faktotum! Spet mi bo evela pšenica! — Toda škof Tone je zopet delal račun brez krmarja. Izvedeli smo k sreči še pravčasno za njegove zvijačne nakane in se mu bomo postavili po robu. Izvolili smo si deputacijo, sestojajo iz deseterice članov, štirih ženskih in šestih moških, ki pripadajo obema strankama. Ta pojde protestirat k

škofu. Ako tam ne opravimo nič, obrnemo se za intervencijo na c. kr. deželno vlado in obenem vlozimo pritožbo na sv. stolico v Rim proti nečuvnemu terorizmu škofovemu. Če podležemo še tam, no — gremo pa v Rimanje.

Nas občečislani župnik ne sme od nas, ampak mora ostati v Trnovem! Ti pa Ofelija — Bonaventura, sam hajdi v samostan! Quem dii perdere volunt, dementant!

Trnovčan.

Politična kronika.

Državnozbornske volitve.

Na Dunaju se je večeraj začel veliki obračun s krščanskimi socialisti. Na Dunaju, kjer se je krščansko socialno gibanje začelo, se je tudi pojavil prvi preobrat. Smrt Luegerjeva pomenja za njegovo stranko konec. Sreča je to stranko zapustila, zapuščajo jo pa tudi pristasi, ki so ji leta in leta zvesto sledili. Njeni voditelji so prišli v ožjo volitev brez upa na zmago. Dr. Gessmann, princ Liechtenstein, trgovski minister dr. Weiskirchner, predsednik dr. Pattai, podžupan Hierhammer, Prochazka, Kunschak v svojih okrajih niso mogli dobiti večine in so prišli v ožjo volitev, ki jim pa tudi ne bo prinesla zaželjene zmage. Propadel je pa največji kričalec Bielohlawa. Kar je bilo izvoljenih krščanskih socialistov, so le bariera stranke, mali kmetski zastopniki, dočim bodo poveljniki te ponosne, ošabne, državo vzdržujoče stranke morali iti zdaj na deželo, da si pribore svoje, na Dunaju izgubljene mandate. Dr. Gessmann in njegovi kompanjoni so silno razburjeni. Najvišji komandant krščansko-socialne stranke ve, da je on kriv tega velikega poraza in da bo ona nezadovoljnost, ki se zdaj le tupatam pojavlja, postala vseobča. Dr. Gessmann se ni upal kandidirati, šel je v mestno skupino Mistelbach, kjer je pa tudi prišel v ožjo volitev z nemškim naprednjakom dr. Wedro. Dr. Gessmannu se umakne izvoljeni krščansko-socialni poslanec in strankin tajnik Wollek. O posameznih izidih na Dunaju in v nižjem Avstrijskem navajamo sledeče:

V 1. dunajskem volilnem okraju bo ožja volitev med nemškim naprednjakom Kurando (813 glasov) in okrajnim predstojnikom Wieningerjem (kršč. socialist) 647 glasov.

2. okraj, 3. vol. okraj: Izvoljen nemški naprednjak Friedmann z 980 zoper doseadanega kršč. soc. poslanca Bielohlawa (668 glasov). Samostojni kandidat Hraba je dobil 30 glasov.

Währing I.: Ožja volitev med kršč. socialistom knezom Liechtensteinom (2761 glasov) in nemškim nacionalcem dr. Waberjem (1978 glasov). Socialni demokrat Petersilka je dobil 1866 glasov. Takoj po volitvi so soc. demokrati sklenili, glasovati za Waberja.

V 2. dunajskem volilnem okraju je bil izvoljen kršč. socialist Wichtl z 1877 glasovi. V 4. vol. okraju bo ožja volitev med doseadnjim kršč. soc. posl. dr. Witekcom (981 glasov) in nemškim naprednjakom dr. Neumannom (841 glasov). V petem vol. okraju (Leopoldstadt I.) bo ožja volitev med socialistnim politikom dr. Ofnerjem (2653 glasov) in kršč. socialistom

Kienböckom (1243). Soc. demokrat Austerlitz je dobil 2155, nemški naprednjak dr. Mittler pa 519 glasov. V 15. volilnem okraju (Neubau II.) bo ožja volitev med kršč. socialistom Pabstom (2574 glasov) in nemškim naprednjakom Ganserjem (1686 glasov). V 14. vol. okraju (Neubau I.) bo ožja volitev med kršč. socialistom podžupanom Hierhammerjem (2202 glasov) in nemškim naprednjakom Denkom (1479 glasov). V tem okraju so krščanski socialisti nazadovali za ogromno število glasov. V 18. vol. okraju (Hernals) bo ožja volitev med kršč. socialistom Kunschakom (7779 glasov) in socialistnim demokratom Volkertom (7691 glasov). V 16. vol. okraju bo ožja volitev med samostojnim kršč. socialistnim kandidatom Heilingerm (4167 glasov) in soc. demokratom dr. Hartmannom (2315 glasov). Očienli krščansko-socialni kandidat Kunschak je dobil le 935 glasov. V 25. vol. okraju (Fünfhaus) bo ožja volitev med doseadnjim poslancem, soc. demokratom Forstnerjem (4162 glasov) in kršč. socialistom Schneiderjem (3502 glasova). Na deželi so krščanski socialisti večinoma zmagali. V mestnem volilnem okolišu St. Pölten - Amstetten bo ožja volitev med doseadnjim kršč. socialistnim poslancem Schmidom in soc. demokratom Polkejem. V mestnem vol. okolišu Neunkirchen je bil doseadnjim poslanec, soc. demokrat dr. Renner izvoljen. V mestnem vol. okolišu Krems bo ožja volitev med doseadnjim posl. dr. Weidenhoferjem (3218 glasov) in soc. demokratom Schlingerm (2764 glasov). V mestnem vol. okolišu Lilienfeld bo ožja volitev med kršč. socialistom pl. Lentzem (2684 glasov) in soc. demokratom Bretschneiderjem (5045 glasov). V mestnem vol. okolišu Baden bo ožja volitev med soc. demokratom Richterjem (2385 glasov) in nemškim naprednjakom dr. Schürffom (3104 glasov). Doseadnjim poslanec je bil krščanski socialist Zeiner. V mestnem vol. okolišu Mistelbach bo ožja volitev med doseadnjim kršč. socialistnim poslancem dr. Gessmannom (3032 glasov) in nemškim naprednjakom (3032 glasov) in nemškim naprednjakom dr. Wedro (2433 glasov). Soc. demokrat Laser je dobil 1085 glasov.

Na Gor. Avstrijskem je v volilnem okraju Lembach zmagal dr. Ebenhoch. V Lincu so podlegli socialisti, zmagala sta nemška svobodomiselná kandidata.

Na Češkem je kompromis med Mladočehi in češkimi narodnimi socialisti povzročil velike uspehe. Izvoljeni so med drugimi: Kramar, Pacak, dr. Fiedler, Mastalka, Klofač, Choc, Fresl, Bourival. Propadel je vodja čeških socialistnih demokratov dr. Soukup. Tudi bivši poslanec grof Sternberg je propadel. V njegovem okraju je ožja volitev med češkim agrarcem in socialistnim demokratom. Češki agrarec Prašek je v ožji volitvi s socialistnim demokratom. V Budjeovicah je bil z veliko večino izvoljen češki kandidat Bodnarsky. — Izmed kandidatov češke državo - pravne stranke ni bil doseadnjim izvoljen noben kandidat. Izvoljen je bil samo dr. Baxa, ki je pa kandidiral na kompromisnem programu med Mladočehi in češkimi narodnimi socialisti. Pater Zahradnik, ki je kandidiral kot samostojen češki agrarni kandidat je prišel v

ožjo volitev z ofienlnim agrarnim kandidatom.

Na Moravskem je bil izvoljen češki klerikalec dr. Hruban. Izvoljen je bil tudi prof. Masaryk. V mestnem volilnem okraju Blansko bo ožja volitev med Mladočehom dr. Stranskyjem in avtonomnim soc. demokratom Komprdo. V mestnem volilnem okraju Bučovice je ožja volitev med avtonomnim soc. demokratom Hybešem in češkim naprednjakom Votruba, ki bo najbrže zmagal. V vol. okraju Vyškov bo ožja volitev med doseadnjim češko klerikalnim poslancem Šramcem in češkim naprednim agrarcem Pokornym. Izvolitev poslednjega je zagotovljena.

V Galiciji je bil v Krakovu izvoljen znani socialistni demokrat Daszyński. Izmed Poljakov so med drugimi izvoljeni tudi dr. Korytowski, Lazarski, Jaworski in Rosner. V mestnem volilnem okolišu Novi Sandec je bil izvoljen dvorni svetnik German.

V Bukovini in sicer v Črnovicah je propadel nemški nacionalcec dr. Skedl proti soc. demokratu Grigoroviczu. Izvoljen je bil tudi Nikolaj pl. Wassilko.

Nadaljna poročila med brzojavkami.

Razmerje med Črno goro in Turčijo je bilo zadnje tri dni tako napeto, da je bila vojna skoraj neizogibljiva. Turške čete so zasedle neki kraj, za katerega so se že pet let prepirali, ter razdrli dve stražnici na črnogorskem ozemlju. Črna gora je vsled tega energično protestirala, vsled česar je Turčija ukazala oblastem, naj preprečijo take stvari. — Mahmut Šefket - paša je prišel v Solun. Kakor se govori, bo spremljal sultana na njegovem potovanju v Monastir in bo šel mogoče tudi v Skader. Torgut Šefket - paša je dobil povelje, naj preneha z bojem v vstahi in naj načelnice posameznih plemen povabi k sebi, da se dogovorijo z njimi o njihovih zahtevah. Vlada in Torgut Šefket - paša se zdaj dogovarjajo zaradi uvedbe reform v vilajetu škaderskem. Najbrže se mirna pogajanja ne bodo brez vseh težkoč vršila. — Iz Gusinja poročajo, da so vstasi popolnoma porazili močen turški vojaški oddelek. V okolici Djakova je zdaj mir.

Španija je sporočila vsem vele-vlastim, ki so podpisale alžirski akt, da je v Maroku izkrcala vojaštvo in da hoče del Maroka zasedeti le začasno, da varuje španske interese v Maroku. Natančneje špansko noto dobe te velevali v par dneh. Nemčija še ni zavzela določenega stališča napram sedanjemu stanju maroškega vprašanja. Poučeni politični krogi pa označujejo mednarodni položaj za jako napet in resen.

O dogodkih na Portugalskem sporočajo, da so monarhisti skušali spuntati prebivalstvo. Prišlo je tudi do ostrih spopadov, monarhisti so se morali umakniti. Ministrski svet se je posvetoval o mobilizaciji.

Štajersko.

Volilni okraj Celje - Vransko: Izvoljen klerikalec dr. Anton Korošec, dež. posl. v Mariboru s 4153 glasovi. Napredni kandidat Franjo Roblek, veleposelnik v Zalcu je dobil 3.293 glasov, socialist Tokan pa 494 glasov.

Rezultati v posameznih občinah so sledeči:

	R.	K.	T.
Št. Peter v Sav. dol.	101	140	—
Gomilsko	63	58	—
Gotovlje	108	44	1
Št. Jur ob Tab.	135	223	—
Doberna	39	205	—
Št. Jur ob J. ž. trg	56	44	—
Šmartno v R. d.	127	23	—
Kalobje	37	137	—
Frankolovo	15	205	—
Št. Pavel pri Preb.	264	107	7
Grajska vas	25	22	—
Marija Reka	37	26	—
Jeronim	57	138	—
Vransko	104	84	—
Prekopa	77	33	—
Braslovče	196	298	—
Polzela	150	150	104
Grize	88	130	43
Vel. Pirešica	171	222	—
Petrovče	225	138	25
Celje - okolica	239	319	137
Zalec	200	52	7
Svetina	14	79	—
Št. Jur ob J. ž. okol.	159	438	5
Dramlje	80	208	—
Višnja vas	45	67	—
Nova cerkev	141	149	—
Škofja vas	285	167	8
Teharje	40	160	139
Št. Lovrenc	12	100	18

Volilni okraj Brežice - Sevnica - Laški trg:

	R.	B.	C.
Videm	72	140	23
Gaberje	25	30	5
Vel. Obrež	50	8	25
Mostec	27	7	—
Rigonjce	17	3	—
Zakot	46	145	—
Artiče	27	228	1
Mihalovec	4	69	—
Sela	18	38	5
Loč	17	8	1
Kapele	182	46	1
Rajhenburg	27	90	3
Senovo	49	56	—
Stolovnik	27	19	—
Bojsno	7	13	27
Globoko	27	114	11
Pišce	77	106	51
Jurkloster	45	227	2
Sv. Lenart	15	113	—
Blanca	62	253	32
Anže	10	19	—
Brezje	8	60	—
Raztez	15	30	—
Gorica	—	24	—
Planina	29	17	—
Golobinjek	9	62	—
Zabukovje	91	82	—
Armeško	15	11	—
Sromlje	23	122	—
Sv. Rupert	2	246	—
Loka pri Zid. m.	85	202	158
Dola	35	89	49
Hrastnik	120	83	443
Sv. Krištof-Šmarjeta	37	208	55

Celjska mestna skupina:

Rezultati v posameznih volilnih krajih so sledeči:

	R.	M.	H.
Konjice	44	176	—
Vojnik	32	65	—
Muta	17	102	77
Marnberg	6	140	16
Zg. Vižinga	25	29	15
Slatina	2	77	—
Šoštanj	33	134	18
Laški trg	42	96	6
Slovenjgradec	32	130	5
Vuzenica	69	9	40
Ormož	27	123	5
Celje	150	787	37
Slov. Bistrica	49	133	17
Sobota	—	56	14
Rogatec	6	81	18
Vitanje	4	86	—
Sevnica	257	61	65

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

Šaljiva povest; spisal L. Šepetavec. (Dolge.)

»Slišite, gospod,« je dejala polglasno, »nikar ne mislite, da sem jaz tako neumna, kakor so navadno farovške kuharice.«

»To vam prav rad verjamem,« je odgovoril Tomaž. »Jaz celo mislim, da ste jako pametna ženska. Jako pametna! Mislim, da bi bilo dobro, če bi se midva enkrat malo zapupno pomenila, kajti jaz sem tudi pameten.«

»O čem bi se pomenila ... si nimava kaj povedati.«

»Pač, pač, ljuba Franciška Omahen iz Račjega sela pri Mračnem selu stara 34 let,« je važno šepetal Tomaž, ki je bil mimogrede pri ozrokih in pri občinskem tajniku nekoliko poizvedoval o osebnih razmerah farovške kuharice. »Glejte, ljuba Franciška Omahen — jaz sem sam iz Mračnega sela doma.«

Zgodilo se je ravno nasprotje tega, kar je Tomaž pričakoval. Franciška Omahen je Tomaža sovražno pogledala in mu jezno rekla:

»Saj se mi je koj zdelo, da ste iz Mračnega sela, kakor sem slišala

vaše ime. Sicer pa meni nič mar od kod da ste in vam nič od kod sem jaz.«

Se en jezen pogled je Franciška Omahen vrgla na Tomaža, potem se je ošabno okrenila in šla v kuhinjo.

»Pasja dlaka — kaj je s to žensko?« se je vprašal presenečeni Tomaž. »Naravno bi vendar bilo, da se razveseli človeka iz domačega kraja — ta pa sika name kakor gad. Hm, hm — kaj mora biti vzrok?«

Počasi je krožil Tomaž okrog farovža in po bližnjih senužetih in žalu je bilo, da ne stanuje v farovžu, kajti sodil je, da bi potem prišel veliko hitreje na sled skrivnosti Francike Omahen.

Na pošti je posvetil nekaj časa dekli in nekaj pozornosti gospodinjini z zadovoljstvom je konstatiral, da pri obeh hitro napreduje in da je druga na drugo vse bolj ljubosumna.

»Našo dekle ste že popolnoma zmešali,« je dejala krčmarica, ko se je po večerji vseda poseben blizu Tomaža. »Postiljonovi ženi je že povedala, da bi vas koj vzela, če bi jo vprašali.«

Tomažu se je zdelo potrebno, da pomiri krčmarico in povišal jo je hitro v milostivo.

»Nikar ne mislite nič slabega o meni,« je rekel. »Moja služba mi na-

laga dolžnost, da vedno kažem pravo demokratično življenje. Kdor ljudstvu služi, mora biti z ljudstvom prijazen.«

»To je že prav,« je dejala krčmarica in potem sramežljivo dostavila, »a če je tako čeden mlad gospod ... z dekle prijazen, si takoj kaj domišljuje ...«

»O, milostiva ... preveč ste ljubezni,« je sladko vzdihnil Tomaž. »Ko bi smel govoriti ...«

Pogledal je krčmarici zapeljivo v oči.

»Ko bi smel govoriti milostiva, ko bi smel razodeti, kaj čuti moje srce ... ali jaz sem še premlad za zakon ...«

Krčmarica je drhtela poleg Tomaža, vsa srečna, da jo imenuje milostivo in nedrja so se ji dvigala samega razburjenja. Tomaž je povsil glavo, kakor da je zaradi svoje mladosti ves obupan, med tem ko je, kakor da je zatopljen v posebne misli položil svojo roko krčmarici okrog pasa.

»Oh ... kako je meni vroče ...« je zavzdihnila krčmarica vsa rdeča v obrazu in je pihala kakor nov meh.

»Tudi jaz sem ves razgret ... ta notranji ogenj ...« je šepetal Tomaž.

»Ah in samo še pet dni bom imel srečo gledati v vaše globoke oči ...«

Stisnil je krčmarico k sebi in se z ustnicami blizal njenim ustam in ona je nagnila glavo na njegovo stran in koprneče čakala.

»Rajtengo,« je takrat zagrmel surov glas iz prve sobe in kakor da je tresčilo med nju, tako sta se krčmarica in Tomaž odmaknila drug od drugega.

S težkimi koraki je šla krčmarica v prvo sobo. Tomaž je gledal za njo, kakor maček, ki za trenotek izpušči ujeto miško.

»Ta moja milostiva brenta se je pa pošteno unela. Če bo količjak mogoče, jo ujamem še noč.«

Nadaljeval bi bil rad takoj, svoje manevre, a ker so prišli drugi gostje, ni bilo to mogoče.

Po večerji je šel Tomaž zopet v konsum in je tamkaj dolgo delal ter spravil v red večji del računov. Hitel je, da bi zadnje dni imel popolnoma zase.

»Pojdite kar spat,« je rekel prodajalec, ko sta zaprla konsum. »Ker sem toliko delal, se hočem še malo izprehoditi.«

»Saj vas rad spremim,« je menil prodajalec, a Tomaž je njegovo ponudbo odklonil, češ: »Moji živci se morajo umiriti — in najbolj bo, da nič ne govorim in ne slišim.«

Zapustivši prodajalca je krenil čez senužeti. Mehka lepa noč je bila in šetnja je Tomažu dobro dela. Iz

daljave se je tod in tam oglasil kak vrisk, od vasi se je zdaj in zdaj zaslišalo pritajeno fantovsko petje, sicer pa je vladal mir. Tomažu je prišla v tej pokojni noči na misel Natalija in pri tej misli mu je postalo nekam toplo pri sren.

»Pamet — fant,« si je prigovarjal. »Kaj boš še sentimentalen ... če boš poslušal svoja čuvstva, ne boš nikoli nič dosegel. Revu izgubljena si ... samo s krepko voljo se spraviš naprej.«

Šel je z dolgimi koraki v hrib in se od zadaj približal farovžu.

»Vse že spi — nobena luč več ne gori — lahko pojde.«

S to mislijo se je plazil Tomaž proti farovžu in sicer naravnost proti oknu Francike Omahen. Stisnil se je k zidu in potresel na okno in okrog okna dobro polovico tistega zelišča, ki mu ga je poslal Kozoglav iz Ljubljane.

»Če je res, kar se govori, morajo na to zelišče priti vsi mački iz treh fara,« se je smejal Tomaž, ko se je umikal od farovža proti hribu. »Tam v senci pod prvim drevesom bom le malo počakal, da vidim, kak učinek bo imelo zelišče.«

Tomaž je čakal komaj pol ure in že je elišal mišjavanke najrazličnejših mačjih glasov.

(Dolge prihodnje.)

Volilni okraj Slovenjgradec - Marni - Šoštanj - Gornji grad:

Verdnik	Verstovšek
Šoštanj okolica	186
Ljubno	29
Stari trg	47
Golovabuka	35
Legen	57
Šmartno pri Sl.	144
Šmiklavž	33
Pameče	39
Št. Primož na P.	27
Gradišče	121

Volilni okraj Ptuj - Ormož:

P.	B.	O.
Središče	177	23
Obrež	132	15

Vuzenica: Rebek 69, Horvatek 40, Markhl 67, St. Primož nad Vuzenico Verdnik 27, Verstovšek 15.
Središče: Dr. Ploj 177, Brenčič 23, Ornič 1.
Marihor levi breg: Izvoljen klerikalec R. o. k. a. r. Dobil je 5249 glasov, Štajerci jance Pragmajer je dobil 2062 glasov.

Ormož - Celje: Izvoljen nemški nacijski kandidat Markhl. Od 4899 glasov je dobil 2927, Rebek 1032, Hrovatek 857 glasov.

Savinska dolina: Izvoljen K. o. r. o. s. e. c. s. 4142 glasovi. Roblek 3286, Tokan 396 glasov.

Rogatec: Izvoljen klerikalec Jankovič s 3523 glasovi.

Ptuj okolica: Ožja volitev med dr. Plojem in klerikalcem Brenčičem. Dr. Ploj je dobil 3691, Brenčič 4312 glasov od 9180 veljavnih glasov. Ornič je dobil 1110 glasov.

Slovenji gradec: Izvoljen klerikalni kandidat dr. Verstovšek s 3416 glasovi. Verdnik dobil 2166, socijalni demokrat Zitter 150 glasov.

Gradec: V I. volilnem okraju ožja volitev med dosedanjim poslancem Hofmannom in krščanskim socijalcem Neunteufelom.

V II. okraju ožja volitev med Wastjanom in socijalnim demokratom Auskijem.

V III. volilnem okraju izvoljen socijalni demokrat Pongratz.

V IV. volilnem okraju je izvoljen socijalni demokrat Ressel.

Marija Celje: Izvoljen socijalni demokrat dr. Schacherl.

Gradec: Iz Marijora prihaja vest, da je med Pišekom in štajerci jance Kresnikom ožja volitev. Potrjena ta vest ni.

V Brežicah je dobil Rebek 55, Markhl 144 glasov. — V Gortini: Rebek 23, Markhl 37. — Pri Sv. Lovrenču: Rebek 58, Markhl 98, Horvatek 29 glasov. Nemški nacijski kandidat Rihard Markhl je izvoljen. — V okraju Brežice-Laski trg so dobili v občini Sv. Krištof: dr. Kukovec 31, dr. Benkovič 214; Marija Gradec: dr. Kukovec 5, dr. Benkovič 442, Čobal 7; Trbovlje I.: dr. Kukovec 111, dr. Benkovič 103, Čobal 515; Trbovlje II.: dr. Kukovec 117, dr. Benkovič 81, Čobal 613; Bizeljski: dr. Kukovec 248, dr. Benkovič 93, Čobal 0. — Končni izid: dr. Kukovec 1790, Čobal 2027, dr. Benkovič 3912 glasov. Izvoljen je torej klerikalec dr. Benkovič s 46 glasovi večine.

Iz Brežic: Nemški narodni svet slavi zopet en uspeh! Tukajšnjemu davčnemu nadzorniku, dr. Novotnemu, rojenemu Čehu, se je **zaukazalo**, prositi za premeščenje v **Mürzzuschlag**. Dr. Novotny je bil nad vse vesten uradnik, ki ni bil politično prav nič delaven, pač pa svojega slovenskega misljenja kot značajan mož ni skrival. To seveda ni bilo po volji tukajšnji nemškonacijski kliki, ki je s pomočjo nemškega narodnega sveta in denunciacij tako dolgo ruvala proti dr. Novotnemu, da ga je zgrizla vstran na nemški Stajer. Ključecem je seveda šel tudi glavni na roke. Z našo narodno politiko smo srečno prišli tako daleč, da slovenskega uradnika na Spod. Stajerskem lahko vsakdo preganja kakor se mu ljubi. Ta v nebo kričeči slučaj nemškega nasilstva proti slovenskemu uradniku prav toplo priporočamo v spomin slovenskim in češkim poslancom!

Iz Celja: Imenovan je za svetnika višjega deželne sodišča v Gradcu svetnik Alfons Kapun-Gallinger v Celju. Za danes to imenovanje suho pribijemo. Pričakujemo samo še, da bo imenoval justični minister dr. Hohenburger celjskega Tinčeta za svetnika višjega deželne sodišča v Gradcu — nemških in rene-gatskih sodnikov mu bo kmalu zmanjkalo.

Koroško.

Celovec mesto: Izvoljen nemški nacijski kandidat Döbernigg.

Celovec okolica: Ožja volitev med nemškim nacijskim Lutschow-niggom, ki je dobil 2373 glasov, in socijalnim demokratom Lunkasem, ki je dobil 1712 glasov. Lackner je dobil 717 glasov. Lutschow-nigg bo zmagal.

Borovlje: Izvoljen Grafenauer s 4117 glasovi od 8063 glasov,

tedaj za 550 glasov manj kakor leta 1907. Štajerci jance Schumi je dobil 2430, socijalni demokrat Sitar pa 1546 glasov.

Velikovec: Ožja volitev med nemškim nacijskim Nagelom in socijalnim demokratom Aichom. Klerikalni Slovenec Rutar je dobil 470 glasov.

Volšperk: Ožja volitev med krščanskim socijalcem Balherjem in Pongratzom.

St. Vid: Izvoljen nemški nacijski kandidat Pirkner.

Trg (Feldkirchen): Ožja volitev med nemškim nacijskim Hof-ferjem in socijalnim demokratom Gabrielom.

Beljak: V ožjo volitev prideta socijalni demokrat Riese in nemški nacijski Angerer. Vospersnik je dobil 232 glasov.

Sv. Mohor (Hermagor): Izvoljen nemški nacijski kandidat Waldner.

Spital: Ožja volitev med nemškim nacijskim Steinwenderjem in krščanskim socijalcem Ebnerjem.

Aretiran pohotnež: V beljaški okolici so aretirali hlapca J. M., ker se je pregrešil nad neko šele 10letno deklico.

Splašeni konji: Hlapcu Josipu Šumanu, ki služi pri posestniku Gašparju Weiserju v Železni kaplji, so se splašili na cesti konji pred nasproti vozečim vlakom. Med silnim dirjem je padel hlapec z voza, prišel pod kolesa in obležal na cesti smrtno nevarno ranjen.

Strela zanetila požar: Predveč-rajšnjem je udarila strela v napolnjen farovski kozolec pri Sv. Mihelu. Kozolec je popolnoma pogorel. Gasilec je mogel le z največjim trudom in pazljivostjo ogenj omejiti. Bila je velika nevarnost za cerkev in župnišče ter celo vas. Kozolec je bil zavarovan.

Primorsko

Sežana: Po dosedanjih volilnih rezultatih pride do ožje volitve med dr. Gregorinom in dr. Štepančičem. Gregorin je dobil 2713, Štepančič 2312, Kopač (socijalni demokrat) 1174 glasov. Iz 3 okrajev, ki imajo skupaj 639 glasov, rezultati še niso znani.

Gorica I. Ožja volitev med itali-janskim liberalcem Usajem, ki je dobil 1792 glasov in **Slovenec dr. Frankom,** ki je dobil 1166 glasov. — Vseh glasov je bilo odnanih 3765.

Cervinjan: Izvoljen italijanski klerikalec dr. Bugatto.

Kormin: Izvoljen italijanski klerikalni kandidat dr. Faidutti.

Tolmin: Izvoljen je klerikalni kandidat dr. Gregorič. Dobil je 3103 glasove, Vrtovec 988, socijalni demokrat Černe 161 glasov.

Gorica II. (Okolica): Izvoljen klerikalec Fon s 3069 glasovi od 5164 oddanih glasov. Kocijančič 1627, Thuma 741.

Podgrad: Volitve še niso sklenjene. Z veliko večino bo izvoljen dr. Mandič.

Pulj: V ožjo volitev pride itali-janski liberalci dr. Rizzi, ki je dobil 3566 glasov, s hrvaški - slovenskim kandidatom dr. Laginjo, ki je dobil 3245 glasov. Italijanski socijalni demokrat Lurissi je dobil 1982, radikalec dr. Spadonis pa 38 glasov.

Volosko: Oddanih glasov 6559. Spinčič izvoljen z 5732 glasovi. Italijanski protikandidat dr. Constantini je dobil 793 glasov.

Trst: V V. volilnem okraju je bil izvoljen dr. Rybač s 5003 glasovi od 8453 oddanih glasov. Etnin Kristan je dobil 2127 glasov, italijanski liberalci Oblak 1192, nemški kandidat Schnabl 69.

Buje - Piran: Ožja volitev med italijanskim liberalcem dr. Benatti-jem in klerikalcem Spadarom. Odločili bodo Slovenci. Dr. Mandič je dobil tu 1549 glasov.

Šibenik: Izvoljen je klerikalni kandidat dr. Dulbič s 5651 glasovi proti Dubokoviću, ki je dobil 3444 glasov. Italijanski števni kandidat je dobil 139 glasov.

Split: Izvoljen napredni kandidat dr. Smolaka. Dobil je 4467 glasov, italijanski števni kandidat pa 538 glasov.

Makarska: Izvoljen kompromisni kandidat Čingrija s 4501 glasom od 8225 oddanih glasov. Italijanski klerikalec Grinkovich je dobil 3722 glasov.

Zader: Ožja volitev med klerikalcem donom Prodanom, ki je dobil 5034 glasov, in Italijanom Boeti-chem, ki je dobil 3828 glasov. Napredni kandidat conte Borelli je dobil 2512 glasov.

Iz sodne službe: Za sodnika v Voloski je imenovan g. Anton Andrej-čič.

Imenovanje: Dr. Josip Pipe-rata je imenovan za sanitetnega asistenta in dodeljen tržaškemu namestništvu.

Ženska zdravnica v Trstu: V Trstu je začela izvrševati samostojno

zdravniško prakso zdravnica dr. Klara K u k o v e c, kot specializistinja za ženske in otroške bolezni. Dr. Klara Kukovec je obiskovala z izbornim uspehom tri vseučilišča in sicer v Sausane v Švici, v Kazanu na Ruskem in v Gradcu. Prakticirala je tudi na več klinikah, kakor v Moskvi in Inomostu ter delovala tudi že v Perziji ter raznih ruskih mestih ob Volgi.

Napad s samokresom: V ponedeljek ponoči je stal pred vdomom chan-tanta »Gambirinu« v Trstu francoski artist Morit. Nenadoma se mu je pridružil neki neznanec in po par besedah ustrelil nanj s samokresom in zbežal. Ranil ga je v levo ramo, vendar pa ne nevarno. Napadalec, ki je tudi nek artist, so izsledili drugi dan pri neki prostitutki v Starem mestu. Skrila ga je v stranišče, zato so oba zaprli.

Som v tržaškem morju: Moštvo parnika »Timavo«, ki je dospel več-raj v Trst, poroča, da je videlo neda-leč od Trsta morskoga soma, ki je dolg približno 15 metrov.

Prijet žepni tat: V neki gostilni na cesti Lazaretto v Trstu so areti-rali večeraj nevarnega žepnega tatu, dmnarja Antona Neubauerja. Zasačili so ga, ko je ravno nekemu gostu, ki je zaspal vinjen za mizo, iz-maknil denarnico in hotel zbežati.

Poskušeni samomor: Večeraj je skočil v morje blizu Trsta 23letni ko-čijaž Emil Sletter. Iz vode sta ga rešila stražnik in nek finančni paz-nik. Odpeljali so ga v bolnico, vzroka samomora Sletter ne mara povedati.

Razpust občinskega sveta v Gra-dežu: Namestništvo je razpustilo ob-činski svet v Gradcu radi neke po-mote, ki jo je povzročil vladni komi-sar pri volitvi 1. 1909. Conte Daudini, ki je takrat vodil občinske volitve. — Tolmačil je napačno en pasus občinskega reda. Vodstvo občine se je iz-ročilo do nove volitve županu dr. Do-miniku Mazehesini.

Nesreče vsled strele: V Plisko-vici je ubila strela trem posestni-kom enega vola in dve kravi. Napra-vila je več škoda po hišah. Tako je na primer enemu odbila dimnik, po-škodovala streho in podobne manjše poškodbe. Izmed navzočih oseb je opekla le enega otroka po rokah in trebuhu. Skupna škoda znaša okroglo 1600 kron proti kateri je zavaroval-nina malenkostna. V Podgori pa je udarila strela v hišo mehanika B. Bresana. Treščila je skozi podstrešno okno, preskočila na železno vez, šla po njej skozi spalnico in od tod skozi zid v zemljo. Bresanova soproga s štirimi otroci je bila k sreči v kuh-nji, tako, da ni nobeden poškodovan.

Dnevne vesti.

+ Ožja volitev v Ljubljani: V ti-stem trenutku, ko so štiri stranke po-stavile svoje kandidate za državno-zbornsko volitev v Ljubljani, je bilo skoro neizogibno, da pride do ožje volitve. Zgodilo se je res tako. Kle-ralci pa naj si zaradi tega nič ne do-mišljajo, kajti ožjo volitev je pro-vozila udeležba socijalnih demo-kratov in Nemcev. Kakor je pred štiri-mi leti dobil Hribar pri prvi volitvi nad tisoč glasov več kakor Kregar, tako je imel sedaj dr. Ravnihar nad tisoč glasov več kakor dr. Gregorič. Če se pomisli, da je bila letos agita-cija z napredne strani znatno manj-ša kakor pred štirimi leti in da sta sedaj vlada in Laschan klerikalce krepko podpirala, potem se mora pri-znati, da je napredna stvar v Ljub-ljani v teh štirih letih vrlo napredo-vala.

+ Nedolžno veselje: Klerikalci iščejo tolažbe za svoje strasno naza-dovanje na kmetih. Najbolj jih seve-da boli, da sta bila ravno dr. Suster-šič in dr. Krek v takih stiskah in da se je ravno proti njima pokazal naj-hujši odpor. Potrebno tolažbo so našli v Novem mestu, v Kamniku, v Ložu in v Višnji gori, kjer je bilo za kleri-kalne kandidate nekaj več glasov od-danih, kakor za napredne. To pa po-meni toliko kot nič. To le dokazuje, da meščani v teh mestih niso nič vplivali na svoje hlapce ter jih pu-stili naj volijo kakor hočejo, saj so tako vedeli, da je zmaga izključena. Ti hlapci pa so volili tako, kakor so jim velevali frančiškani in kaplani in dekle in kuharice. V malih mestih na deželi so tisti, ki nič davka ne pla-čujejo, še hudo zaostali, ali to vse nič ne vpliva na značaj dotičnega mesta in na mišljenje meščanov.

+ Prisleparjena zmaga: Iz vseh volinih okrajev na Slovenskem nam poročajo o nasilstvih in nečutenem terorizmu duhovnikov pri volitvah. Kaplani in župniki so v zadnji noči hodili od hiše do hiše, trgli volilecem glasovnice ter jim s pretenjem vsi-ljevali svoje, glaseče se na ime kleri-kalnih kandidatov glasovnice. Tudi na voliščih so duhovniki nastopali z enakim terorizmom. Zgodili so se celo slučaj, da so duhovniki v volilnih komisijah pregledovali glasovnice ter silili volilce, da so jih zamenjali s takimi, ki so se glasile na duhov-

niške kandidate. Vlada je seveda na vsi črti mirno trpela to protipostavno postopanje duhovnikov in ni storila ničesar, da bi volilce ščitila pred du-hovniškim nasilstvom ter varovala zakon. Zakaj ni tega storila, ni treba pojasnjevati, ker ve vsakdo, da ji je bilo največ ležeče na tem, da dobi v novo zbornico čim največ klerikalnih mamelekov. Na Slovenskem se ji je to res posrečilo s tem, da je pri volit-vah odprla na stežaj vrata duhovniškemu terorizmu, manj pa se ji je to posrečilo drugodi, kjer so klerikalci tepeni po notah. Zlasti so klerikalci doživeli grozovit poraz na Dunaju. Ta poraz odtehta vse klerikalne zma-ge drugodi in čisto gotovo je, da bo ta klerikalni debakl močno vplival tudi na vladni sistem. Danes pa že lahko trdimo, da je bil pri večeraj-šnjih volitvah klerikalizem v Av-striji smrtno zadet in da mu je s tem porazom odklenalo v naši državi. Na Slovenskem se je to pot klerikal-cem še posrečilo vzdržati svoje pozi-cije, toda samo s skrajnim nasil-štvom in terorizmom, prihodnjič pa, o tem smo prepričani, bo odzvonilo klerikalcem tudi pri nas, ko jih ne bo več ščitila roka niti deželne niti du-najske vlade.

+ Rusofili v Grosupljem: Iz Grosupljega smo prejeli neverjetno vest, da se je tam zadnje čase never-jetno hitro razvilo rusofilstvo v naj-ožjem smislu besede. Ker se nam je čudno zdelo, odkod to, da bi se v Grosupljem, v sicer narodno zelo probu-jenem, toda od ruske meje tako odda-ljenem kraju, moglo razviti rusofil-stvo, smo hiteli o tej stvari dobiti točnejše obvestilo. Pri tej priliki pa se je izkazalo, da se ne gre za politič-no rusofilstvo, marveč da imajo ljud-je v Grosupljem le tistega Rusa tako radi, h kateremu tudi ljubljancem tako radi zahajajo, da prinašajo po-tem naši leposlovni listi cele dolge humoristične povesti o dogodkih med vožnjo iz Grosupljega nazaj in pri katerem bo prihodnjo nedeljo, dne 18. junija velika narodna veselica na korist Ciril - Metodove družbe. Ker se Grosupljenci, kakor okoličani kosa-jo, kako bi to narodno veselico napra-vili čim zabavnejšo in koristnosnej-šo in se pri Rusu že delj časa v tem oziru vrše več ali manj tajna posve-tovanja, je v svet prasila govorica o rusofilih na Grosupljem. Toliko istim na ljubo, da pri gosposkah ne bo nepotrebnih zmot. Za veselico pa ne bomo delali reklame, ker je grosu-peljske prireditve še nikdar niso po-trebovale, marveč je vedno bilo toli-ko posetnikov, da so jih morali voziti nazaj v Ljubljano.

+ Volitve v Kandiji, občini Šmi-helj-Stopiče: V tej občini ima veliko število mož volilno pravico. Lahko pa rečem, da se v nobeni občini ne poslužuje tako malo mož volilne pra-vice, tega edinega orožja za napre-dek, za lastno dobrobit in blagostanje. Kajti na volilni dan, v torek, je prišel na volišče kaplan iz Šmihela, ki nima volilne pravice in torej nič iskati na volišču, kjer je ustavil vsa-kega volilca in na sleherni glasovni-co napisal klerikalnega kandidata Jarca. V tem delu sta se ž njim kosa-la posojilniški tajnik Mervar in ključavničar V o v k. Kaplan nam bo to pozneje tudi pojasnil, kdo je tr-gal glasovnice, o čemur se zmenimo še pozneje. Tajnik Mervar, ki je pred časi v Bosni mešal mort, se je tudi že naučil pisati. Vovk, mož lepega prepričanja, se je zaklel, da bo agiti-ral za klerikalce, magari če si »do r-t noge znuca«, kakor se je hvalil, to pa samo zato, ker je bil lani v »Ju-tru« in če dela prav ali pa ne! Ta Vovk se je lani tudi zaklel, da bo delal proti županu Zurnu, vulgo Štem-burju. Sploh se ta Vovk vsako leto drugače zaklinja in ima torej jako lepo prepričanje, mož katoličan, ki bo delal zoper vse, kar je za kmeta dobro in koristno, samo da se hinav-sko prikupe kaplanu. Ta Vovk je vzel Antonu Potočarju iz Ragovega z imenom naprednega kandidata iz-polnjeno glasovnico in mu dal drugo izpolnjeno z Jarčevim imenom in to proti volji Potočarja. Sploh je bila cela volitev nečuten škandal, preple-ten z nasilstvom in goljufijo. Pre-skrbljeno je bilo, da ni bilo nobenega orožnika blizu. Klerikalni agitatorji so imeli v rezervi nebroj glasovnic za vsak slučaj. Jasno je, da so bili kmet-je nalagani s prižnic in spovednic, ker so, kar jih je bilo nezavednih, govorili in mislili, da se gre za vero. Vendar pa je nekaj zavednih mož glasno izražalo svojo nevoljo nad ne-čistim in predrznim postopanjem ka-plana in drugih farških podreptikov. Ti zavedni volilci so dobro vedeli, da se gre le za volitve in eden je zabru-sil kaplanu v obraz: »Jaz vem, da je dosti župnikov liberalcev, ki so bolj pošteni kot škof in njegovi nejever-niki!« Drugi je zopet govoril: »Mi smo biki, mi smo osli, ker se damo kaplanu. To niso nobene volitve.« — Tretji je priznal, da niso v nobeni ob-čini še tako daleč za luno, kakor v tej. Večino glasovnic je popisal na-silni in nadležni kaplan z Jarčevim imenom. Pribiti se mora, da dne 13.

junija niso Jarca volili kmetje, am-pak kaplani brez volilne pravice in klerikalni podreptiki, ki so na voli-šču izpolnjevali glasovnice in pahni-li kmeta za 6 let v prejšnjo bedo, stis-ko in še hujše blato. Upamo, da bo kmet brkko občutil hijsko in se-bečno ravnanje svojih nasilnih izko-riščevalcev, ki so šli sedaj z geslom: »Z bogom nad ljudstvo« in »S pe-klom nad ljudstvo«, ko bodo pa od-hajali na Dunaj, delat draginjo, bodo rekli: »Z bogom ljudstvo!«

+ Krasen izid volitev v krškem okraju: Narodno - napredna stranka je na deželi splošno zelo, zelo napre-dovala, četudi se je šele zadnji tre-notek oddolila, spustiti se v volilno borbo tudi na deželi. Naravnost pre-senetljiv pa je izid volitev v krškem kostanjeviškem, trebanjskem in mo-kronoškem okraju, kjer je narodno-napredna stranka sedaj še-le prvič oficijalno nastopila. Pri zadnjih volitvah so oddali v tem okraju volilci v znak protesta proti klerikalcem svoje glasove Penci, ki je kot premo-žen in ugleden mož združil 1385 gla-sov. Simpatije do njegove osebe so bile tako velike, da je n. pr. dobil v Mokronogu samem 309 glasov, dr. Hočevar pa 28. Umljivo je, da je na tako lep izid nemalo vplival tudi župnik Bukovic, ki je svak g. Pence. V krškem volilnem okraju so neza-dovolježi volili priljubljenega vi-narskega nadzornika Gombača, kate-remu so oddali 873 glasov. S kleri-kalno stranko nezadovoljni volilci, med katerimi je bila večina vrlih na-prednjakov, so torej združili na lokal-ne osebne kandidate nič manj kot 2258 glasov. Letos pa osebne kandi-dature odpadle in narodno - napre-dna stranka je takoj v prvem boju do-bila 2779 glasov, dočim je klerikalec Hladnik dobil le še enkrat več gla-sov. Ta prvi uspeh na deželi je tem lepši, ako pomislimo, da je dejansko vsak tretji volilec oddal svoj glas za naprednega kandidata in za na-predno stranko. Bali se naši volilci niso pogubljenja, s katerim jim je škof pretil v pastirskem listu, bali se niso žugan farovski gospode in na-ravnost junško so šli v boj. Nasprotniki so delovali z najostudnejšimi lažmi. Med ženske so n. pr. raztrosili laž, da ima gospod Ribnikar 5 nekr-ščenih otrok in 2 ženi. Širili so med ženske vest, da je Ribnikar hudoben človek, ki drugega ne dela, kot da ženskam jajca pobija, mleko proč zli-va. Kmetom so klerikalci pisali veli-ko število anonimnih dopisnic, na katerih pišejo, da jim bo Ribnikar s cepljenjem moril svinje v hlevu in kužil govejo živino s kugo na park-ljih in v gobcu. Ribnikar seveda ni mogel zasledovati in zavračati takih zlobnih in lažnjivih trditve, ker je imel le toliko časa, da je lahko prire-dil 20 shodov za svoje volilce in se je utegnil v vsaki občini komaj pokaza-ti. Če se še pomisli, da si je duhov-ščina zadnje dni vse jezike in pete zbrusila za Hladnika, da se je zadnje nedelje ves klerikalen štab iz Ljub-ljane vrgel na ta volilni okraj, je re-zultat za napredno stranko narav-nost razveseljiv. Klerikalci so tudi delali naprednemu kandidatu ovire, da ni mogel vršiti svoje naloge kot kandidat; kajti izven dvoma so vpli-vali na vladnega svetnika Laschana, ki ni hotel dovoliti Ribnikarju pred volitvami niti 14dnevnega dopusta, dočim je n. pr. klerikalni kandidat Štepančič imel več tednov dopusta. Vzlie terorizmu, vzlie slepariji, vzlie kratkemu času za agitacijo, je uspeh volitev v krškem okraju tak, da — ako bodo naprednjaki tudi po volit-vah nadaljevali začeto delo — si kleri-kalci prav lahko izražunajo, kdaj jim poteče gospodarstvo v tem okra-ju. Volilci tega okraja pa naj so po-nosni na krasen uspeh, ki je najlepši na celem Kranjskem in naj gredo se-daj takoj na delo, do zmage!

+ Nesramna klerikalna agitaci-ja v Selški dolini: Kako so delali klerikalci v selški dolini za svojega bla-ženega Čoča, presega že vse meje. Letali so od hiše do hiše, hujskali že-ne, dekleta, fante, otroke, jih stra-šili s peklom in večnim pogubljenjem ter z raznimi nesrečami, tako, da je ubogi volilec že vsled ljubega hišne-ga mira zapustil svojo prsto voljo ter se uslužil klerikalnemu nasil-štvu. Z vsi silo pa so se klerikalci vrgli na sorško občino domačo obči-no samostojnega kandidata g. Fr. Demšarja, župana in posestnika na Zalem logu. Z najpodeležiji sredstvi so delali proti njemu, obrekovali ga in sramotili na najgrši način. Volil-ce so begali in motili z najrazličnej-šimi obljubami postavljali jim faro v Davči, delali ceste itd., seveda so si pri tem ti klerikalni poštenjakoviči mislili: obljubiti pa dati je že pre-več. In zakaj so delali vse to? Zato, ker samostojnemu kandidatu ne mo-rejo predbacivati niti trohice, ki bi zamogla omadeževati njegovo osebno čast in poštenje. Mi pa go poznamo, vemo kdo da je in zato mu zaupamo. Klerikalci so tako delali, da bi moža, ki je od vsakega spoštovan, objedni na časti in spravili v nezaupanje. Ljudstvo zavedno in pošteno odpr-

oči in spoznaj jih. Dokaz temu, da je neodvisni kandidat pošten in vzoren gospodar ter obče spoštovana oseba, je nebroj pozivov, da naj prevzame kandidaturu celo iz klerikalnih krogov — ter glasov, katere je dobil od volilcev, ki kljub grozjenjam in peklenskemu ognju, s katerim so duhovniki grozili s prizniti — ne vstrajajo ter zahtevajo za osebo, ki bode kaj storil za nje, ter vedno zastopal njih koristi, ne pa mirno kimal v državnem zboru, kakor Čoč. Iz vseh prizniti so duhovniki grozili proti njemu. Pridiga za pridigo in nič drugega kot sama politika in hujškarja proti samost. kand. Fr. Demšarju. Župnik Sever na Zalem — logu je baje bolan tako zelo, da ima zdravniško prepovedano govoriti. V šoli ne more poučevati. Oj ti ubogi revež! Na prizniti udrihati po gosp. Fr. Demšarja to pa je malenkost. Seveda tu ne trpijo pljuna in grlo! Kajne da ne? Za take pridige pa imate g. župnika dovoljenje? Kajne? Tako se je godilo v naši dolini! Strahili so s peklom in večno sodbo samo, da bi se rešili Čoča. Kajne Čoč, saj to boš pripoznal, da so ti na drzavnozborni stolec pomagali samo duhovniki s svojimi prizniti, ter babe.

† Iz volilnega okraja Litija-Višnja gora - Radeče smo dobili snoči prekasno za včerajšnji list še te-le brzojavke: St. Janž: Reiser 176, Povše 106, Bartelj 1. — Litija: Reiser 91, Povše 154, Slane 19, Bartelj 7, Elsnar 1, praznih 5. — Vače: Povše je dobil samo 3 glasove večine. — Hotič: Reiser 55, Povše 57, Slane 16, Bartelj 44. — St. Lambert: Reiser 73, Povše 115, Bartelj 17.

† V volilnem okraju Krško-Kostanjevica - Mokronog - Trebnje je razmerje glasov tako - le: V krškem okraju: Krško: Ribnikar 246, Hladnik 398, Hrastovec 18. — Raka: Ribnikar 307, Hladnik 315, 50 glasov za Ribnikarja razveljavljenih. — Stadenec: Ribnikar 154, Hladnik 153. — Bučka: Ribnikar 87, Hladnik 85. — Cerklje: Ribnikar 135, Hladnik 659. — V kostanjeviškem okraju: Čatež: Ribnikar 130, Hladnik 123. — Velika dolina: Ribnikar 58, Hladnik 312, Hrastovec 34. — Sv. Križ: Ribnikar 50, Hladnik 245, Hrastovec 2. — Kostanjevica: Ribnikar 137, Hladnik 286. — St. Jernej: Ribnikar 197, Hladnik 662. — V mokronoškem okraju: Mokronog: Ribnikar 136, Hladnik 247. — St. Rupert: Ribnikar 216, Hladnik 417. — Trebelno: Ribnikar 42, Hladnik 264. — Trzisce: Ribnikar 115, Hladnik 90. — Šmarjeta: Ribnikar 76, Hladnik 254. — Škocijan: Ribnikar 225, Hladnik 135. — V trebanjskem okraju: Trebnje: Ribnikar 160, Hladnik 292. — Velika Loka: Ribnikar 146, Hladnik 208. — Mirna: Ribnikar 111, Hladnik 211. — Dobrič: Ribnikar 61 in Hladnik 366.

† Volitev v Kočevju. Izvoljen je grof Barbo, ki je dobil 2120 glasov. Samostojni nemški kandidat Meditz je dobil 195 glasov, slovenski števeni kandidat Rudež pa 80 glasov.

† Gospod škof, pojasnite nam! Pišejo nam: Pred dobrim letom je škof imel tu v Trnovem kanonično vizitacijo. Pri tej priliki je izjavil, da je našel vse v najlepšem redu in da mora izreči svojo pohvalo v vsakem oziru župniku Vrhovniku kot vzornemu duhovniku in dušnemu pastirju. A sedaj pošilja naenkrat Vrhovnika v pokoj, češ, da ne živi več zaupanja svojih župljanov. Zakaj ne? Morda zato, ker je po škofovem priznanju samem vzoren duhovnik in dušni pastir? Potem takem pošilja škof dobre duhovnike in vzorne dušne pastirje v pokoj, dočim odlikuje s svojim priznanjem in dopadenjem take duhovnike, kakršne je na primer župnik v Dobriču, v Mirni itd. Če škof tako postopa, je nam prav, ker bo ljudstvo tem preje uvidelo, da je škofu vera deveta briga, ker neče imeti vzornih duhovnikov, marveč samo politične hujškarje, ki pa so sicer lahko največji lopovi in očitni grešniki. Škof Anton Bonaventura, le tako naprej, bodo se vsaj tudi našemu zaslepljenemu ljudstvu odprle oči.

— Odlični gost. Danes se je mudil v Ljubljani podpredsednik bosansko-hercegovaškega sabora Josip Slav. Prišel je obiskat bivšega župana Ivana Hribarja. — Vojislav Sola je najvplivnejši politik v okupiranih deželah. Prihodnji mesec izbran bo za predsednika sabora. Za naše politične in kulturne razmere se je Vojislav Sola interesiral jako živahno, kakor ga je tudi zanimal velik napredek Ljubljane v poslednjih letih. On pozna namreč Ljubljano že od svoje mladosti, ker je bil gojenec Mahrove trgovske šole. S popoldanskim poštanim vlakom se je odpeljal Vojislav Sola preko Trsta in Dubrovnika v Sarajevo.

— Umetniška razstava v Ljubljani. Pred kratkim se je otvorila »Spomladanska razstava«, katere se je udeležilo tudi mlado društvo »Klub slovenskih amater - fotografov« v Ljubljani. Na tej razstavi so se pred-

stavili slovenski amaterji prvič naši javnosti. — Prijateljem in ljubiteljem te lepe umetnosti toplo priporočamo, da ne zamude v obilnem številu posetiti to razstavo. Razstava pa ne nudi samo amaterjem, temveč tudi širšemu občinstvu mnogo umetniškega užitka. Slovenska javnost, izkaži se hvaležna našim amaterjem s svojim obiskom in nakupom!

— Umrli je v Ljubljani na Mestnem trgu št. 24 dijak IV. realnega razreda Oton Jerman. P. v m.!

— Umrli je včeraj ob 10. dopoldne v deželni bolnišnici Čechov hlače Jos. Končina, ki se je ponesrečil pred »Narodno tiskarno«, kakor smo že včeraj poročali.

»Slovenski klub« v Sarajevu je priredil v nedeljo, dne 11. junija izlet v Sjetline, oddaljene 35 km od Sarajeva. Težki oblaki so viseli nad Sarajevom, ko so se zbirali izletniki na kolodvoru Bistrica, da se odpeljejo po slikoviti železnici, ki teče na turško in srbsko mejo, v prijazne Sjetline. Oblačno nebo ni strašilo izletnikov, med katerimi je bilo mnogo gospa in gospodičen. Dospeli v Sjetline so se utaborili pri prijaznem rojaku Erjavcu. Živahna zabava se je pričela in kako tudi ne bi, ker je bilo tako dobro preskrbljeno za žolodec. Za hišo so pekli janjce na ražnju in kuhali »turško kavo«, v kuhinji pa je cvrčalo in se je brižno vrtela ljubezniva žena Erjavčeva. Potem različne igre, izprehodi v okolico in pa petje izbornih pevcev. Kar naslušaš se ni bilo krasnih narodnih pesmi. Čas pa je hitel in po šestih zvečer se je bilo treba posloviti. Hlapon je zažvižgal in jo krenil proti Sarajevu. Na posameznih postajah je zadonela slovenska narodna pesem in odmevala ter se izgubljala daleč tamkaj ob slikovitih pokrajinah. Zadnji žvižg hlaponov in Sarajevo je zablezelo v sto in sto lučicah pred veselimi izletniki.

Odlikovanje častnika Slovenca. Naš rojak F. Mažuran, stotnik pri bosansko-hercegovaškem pešpolku v Sarajevu je bil te dni odlikovan ter je dobil »signum laudis«. Ko se je nekoč vračalo vojaštvo od velikih vaj, sta bila dva vojaka v nevarnosti, da vtoneta. Hrabri stotnik je obema rešil življenje. Odlikoval pa se je stotnik Mažuran več let tudi kot vodja šole za enoletne prostovoljce. Njegovi bivši učenci so polni hvale o njem. Svečanostno odlikovanje je obavil Slovenec podpolkovnik Plavec. Vsi sarajevski časopisi so jako laskavo pisali o tem odlikovanju.

Elektrodiograf »Ideal« ina od danes naprej nov spored med katerim se posebno odlikuje krasna zgodovinska slika »Pod sovražnim jarmom«, ki nam riše življenje in junško smrt heške nekega vodja Gotov v sužnosti svojega gospodarja in ljubimca kralja Teodorika Velikega.

Pariški večer v kinematografu »Ideal« silno razburja gotove ljudi, ki se gotovo silno radi sami razburjajo ter najdejo in vidijo povsod le same zapeljivosti. Resnica je to, kar je izrekla že ljudska sodba o pariških večerih v kinematografu Bachmayerjevem — proti katerim pa čudno ni nikdo zabavljaj — da te predstave nudijo veliko manj kot občinstvo navadno pričakuje. Slike so od vlade odobrene. Da pa se ploska raznim predstavam, ki so ljudem všeč, ni čudno, saj ploskajo tudi Marijini fantiči in dekleta, če kaplan ali fajmošter kako bolj po domače povejo. S tako gonjo pod plaščem sramežljivosti, ki pa je ravno pri takih ljudeh navadno zelo prelučnjan, se podjetjem le škoduje, kar se nikakor ne sme odobravati. Sicer je pa vstop prost, kdor hoče iti gre lahko, siliti pa se v tem oziru ne da nikogar. Sicer pa je popolnoma umevno, da so klerikaleci proti kinematografu, ker napadajo vse kar beleži napredek in so jim pri teh napadih tudi vsa še tako umazana sredstva dobra.

Prisiljenec pobegniti. Od zgradbe nemškega gledališča je pobegniti 19letni prisiljenec Ivan Zanfe iz Wolfsberga.

V pozabljenosti. Ko je te dni izstopil iz dela nek čevljarški pomočnik, je pobral tudi svojemu mojstru za 6 K orodja in nekaj usnja ter vse skupaj spravil v koveč. Mojster mu je pred odhodom preiskal koveč, odzvel svoje orodje, potem ga pa izročil policiji. Pomočnik, rodom iz Hrvaškega, se je pri uradu izgovarjal, da je to vzel vse samo iz pozabljenosti.

Prijet goljuf. 71letni mlinar Jožef Smajdek iz Toplice se je po Dolenskem izdal za najemnika velikega mlina in je pod to pretezo izvalil raznim strankam 189 K 30 v. Sedaj je pa možakarja orožništvo izsledilo in ga izročilo okrajnemu sodišču na Krškem.

Zgoden cvet. Pred kratkim je bilo v neki veži na Mestnem trgu pokradenih za 15 K glavnikov. Policija je sedaj uzmorice in sicer tri otročaje izsledila ter jim odvzela glavnike, katere so še imeli. Ti so bili policijsko posvarjeni, proti neki ženski

je bila napravljena pa kazenska ovadba.

Nepoboljšljiv je 37letni dninar Ivan Knez iz Gradišča pri Grosupljem. Kljub temu, da je že čedeče poskušal rčet, se vendar ne poboljša. Tako je zopet o binkoštnih praznikih izmaknil nekemu koscu v Sp. Šiški srebrno žepno uro. Bil je aretiran in izročen v njemu že znane prostore.

Orožništvo je v St. Vidu aretiralo in odvedlo zopet nazaj v hišo pokore 40letnega prisiljenca Ivana Eggra, ki je nedavno pobegnil od dela.

Doma. Včeraj sta se na Illoviči pripravila in končno stepla dva brata. Ko je eden pri »ravnjanju« pobil tudi pri oknu šipe, ga je vsled tega oče posvaril. Razjarjen sin pa skoči pri tem v očeta, mu raztrga srajco ter ga po glavi in ustih tako pretepe, da mu je omajal štiri zobe. Cela zadeva se bode končala pred pristojnim oblastvom.

Konja brez nadzorstva. Včeraj popoldne sta pripeljala dva konja na prostor starega vojaškega skladišča voz opeke. Ker ni bilo nobenega voznika, je stražnik konja ustavil in ju izročil postreščku, da ju je z vozom vred odpeljal domov.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 19 Slovencev, nazaj je pa prišlo 35 Hrvatov in 5 Slovencev. Na Dunaj se je odpeljalo 25 Lahov.

Izgubljeno in najdeno. Marija Hrastarjeva je izgubila bankovec za 10 K in nek listek za perilo. — Ga. Amalija Kuschitzova je izgubila bela kriva peresa. — Nek gospod je izgubil zastavni listek, na katerem ste bili zastavljeni dve zlati verižici. — Dijak Steindl je našel zavitek čaja. — Solški nenece Emil Franc je našel pelerino, katero dobi lastnik nazaj na Marije Terezije cesti št. 26.

— Postreščkova žena Marija Sitarjeva je našla zastavni listek, katerega dobi izgubljen na Grubarjevi cesti št. 1. — Cestarica Ivana Sirkova je našla hranilnično knjižico Ljudske posojilnice.

Izgubil se je 12. t. m. pes-jerebičar, rjave barve in nekoliko sivkasto pikast, ki sliči na ime »Iord«. Ni izključeno, da ga je kdo izpred justične palače, kjer je čakal gospodarja, odpeljal. Kdor bi kaj vedel o psu, ki je lovsko dresiran, se prosi, da sporoči o njegovemu lastniku v Viktorju Čretniku, skladiščnemu šefu drž. železnice v Ljubljani, Frana Josipa cesta 7. I. ali pa kakemu policijskemu stražniku.

Gostilno v Florjanski ulici št. 23 otvoril je g. J. Cotič.

Promenadni koncert Slovenske Filharmonije se vrši ob ugodnem vremenu v petek 16 t. m. od pol 7. do pol 8. zvečer v »Tivoliju«. Spored: 1. Eilenberg: »Vedno čvrsto«, korale. 2. J. Strauss: Ouverture k operi »Prine Methusalem«. 3. O. Strauss: »Trilala«-valček iz opere: »Pogumni vojak«. 4. Gounod: »Cvetje ljubljene ve... pesem iz opere »Faust«. 5. Wagner: Krmarjeva pesem in zbor mornarjev iz opere »Večni mornar«. 6. Morena: »Telefunken«, potpourri. — Po promenadnem koncertu igra Filharmonija v hotelu »Tivoli«.

Amater-fotografi! Društvo »K. S. A. F.« v Ljubljani je priredilo že po kratki dobi svojega obstanka — skupno z umetniško razstavo v R. Jakopičevem umetn. paviljonu — svojo prvo društveno razstavo. Toplo priporočamo vsem amaterjem, da si ogledajo to društveno razstavo! Amaterji, ki so člani društva »K. S. A. F.« imajo — če se izkažejo z društveno izkaznico pri blagajni na razstavi — izdatno znižano vstopnino na razstavo, kakor tudi pravico do znižane cene kataloga razstave, ki ga dobe pri blagajni proti izročitvi posebne tozadevne nakaznice, katero lahko dobi vsak društveni član pri društvenem predsedniku.

Narodna obramba.

Veselica šentpeterske podružnice »Družbe sv. Cirila in Metoda«, ki bi se imela vršiti jutri na vrtu hotela pri »Zlati kapljici«, se rudi neugodnega vremena preloži na poznejši čas.

Društvena naznanila.

Klub ljubljanskih diletantov. V soboto, dne 17. junija t. l., se vrši v areni Narodnega doma dramska študija »Pijanec«. Spisala Zofka Kveder-Jelovškova. Pevski solospjev. Kuplet: Postrešek iz opere »Nečak«. Po spored ples in prosta zabava. Vrši se pri pogrnjenih mizah. Vstopnina 40 v. Začetek ob 8. uri. Vabi se k mnogobrojni udeležbi.

Slov. football klub »Ilirija« v Ljubljani opozarja vse svoje gg. training člane, da daje pojasnila glede drese in vseh drugih potrebščin njih član gosp. K. Jurman, optik v Selenburgovi ulici.

Drzavnozbornske volitve.

Ljubljana. — Barje.

Dr. Ravnihar 176, dr. Gregorič 137, Kristan 18, Reiser 1, neveljaven 1.

1. Ljubljanska okolica.

Vizmarje. Oddanih glasov 399. Dr. Šusteršič 272, Tribuč 71, Kristan 45, neveljavih 9 glasov, prazni glasovnici 2.

2. Radovljica - Kranjska gora - Tržič. Jesenice. Triller 107, Dermota 408, Pogačnik 470. Večina protiklerikalna

3. Boh. Bistrica. Izmed 443 volilcev volilo 402. Pogačnik 285, dr. Triller 85, dr. Dermota 26, neveljavih 6.

4. Vrhnika - Logatec - Idrija - Cerknica.

Čeko-nik. Sicerl 2, Kristan 27, Gostinčar 34.

Črni vrh. Sicerl 85, Kristan 14, Gostinčar 234.

Žiri. Sicerl 125, Kristan 128, Gostinčar 397.

Godovič. Sicerl 50, Kristan 6, Gostinčar 34.

Idrija. Sicerl 201, Kristan 661, Gostinčar 335.

Spodnja Idrija. Sicerl 35, Kristan 145, Gostinčar 226.

Dole. Sicerl 74, Kristan 18, Gostinčar 79.

Borovnica. Gostinčar 156, Sicerl 89, Kristan 72.

5. Postojna - Senožeče - Ilirska Bistrica - Vipava - Lož.

Občina Slavina. Novak 52, Žitnik 252, Kopač 79.

Ajdovščina. Žitnik 202, Novak 54.

7. Krško - Kostanjevica - Mokronog - Trebnje.

Trebnje. Ribnikar 160, Hladnik 292, Pavlin 25, Hrastovec 3.

Velika Loka. Ribnikar 146, Hladnik 208.

Mirna. Ribnikar 101, Hladnik 211.

Dobrič. Ribnikar 61, Hladnik 366.

Trzisce pri Mokronogu. Ribnikar 115, Hladnik 90.

St. Jernej. Ribnikar 197, Hladnik 662, 18. razcepljenih.

Bučka. Hladnik 85, Ribnikar 87.

Župnik pride v preiskavo.

Raka. Ribnikar 307, Hladnik 315.

8. Velike Lašče - Ribnica - Žužemberk.

Dolenja vas pri Ribnici. Jaklič 219, Pucelj 104, Višnikar 3.

Travniki na Dolenjskem. Vključ silni duhovniški agitaciji je dobil tu Pucelj 130, Jaklič 310. Pucija so volili sami zavedni, neodvisni kmetje, ki si ne dajo več komandirati od farovskih gospodov.

9. Metlika - Novo mesto - Črnomelj.

Mirna peč. Majerle 70, Jarc 455; razcepljenih 16 glasov.

Semič. Brez agitacije Majerle 47, Jarc 234.

Straža. Peter Majerle 143, Klinc 13, Dular 27, Kump 3, Jarc nobenega.

1. Ljubljana:

dr. Ravnihar 2664
dr. Gregorič 1642
dr. Eger 583
Kristan 730
Neveljavih 19
Praznih 50

2. Ljubljanska okolica:

dr. Šusteršič 4955
Tribuč 1317
Kristan 1355
Razcepljenih 61
Neveljavih 141
Praznih 83

Leta 1907 je bilo oddanih 1615 protiklerikalnih glasov, letos pa — če ne upoštevamo neveljavih glasovnic 2816.

3. Radovljica - Tržič:

Pogačnik 4007
dr. Triller 758
dr. Dermota 1214
Razcepljenih 11
Neveljavih 152

L. 1907 je bilo oddanih 1374 protiklerikalnih glasov, letos pa 1983.

4. Kranj - Škofja Loka:

Demšar - Čoč 5103
Demšar - Strojavec 2184
Udovč 45
Razcepljenih 132
Neveljavih 81
Praznih 77

L. 1907 je bilo oddanih 458 protiklerikalnih glasov, letos pa 2388.

5. Kamnik - Brdo:

dr. Krek 4892
dr. Tavčar 374
Sršen 1136
Razcepljenih 217
Neveljavih 116
Praznih 63

L. 1907 je bilo oddanih 730 protiklerikalnih glasov, letos pa 1790.

6. Vrhnika - Log. - Idrija - Cerknica:

Gostinčar 4890
Sicerl 1857
Kristan 1355
Razcepljenih 29

Neveljavih 66

Praznih 61
L. 1907 je bilo oddanih 1552 protiklerikalnih glasov, letos pa 3302.

7. Postojna - Vipava:

dr. Žitnik 6559
dr. Novak 1383
Kopač 737
Razcepljenih 334
Neveljavih 271
Praznih 213

L. 1907 je bilo oddanih 3161 protiklerikalnih glasov, letos pa 2667.

8. Litija - Radeče:

Povše 4895
Reisner 1395
Bartl 870
Razcepljenih 188
Neveljavih 110
Praznih 69

L. 1907 je bilo oddanih 1334 protiklerikalnih glasov, letos pa 1522.

9. Krško - Mokronog - Kostanjevica - Trebnje:

Hladnik 5722
Ribnikar 2779
Hrastovec 65
Razcepljenih 163
Neveljavih 182

L. 1907 je bilo oddanih 2282 protiklerikalnih glasov, letos pa 3007.

10. Ribnica - Lašče - Žužemberk:

Jaklič 4394
Višnikar 101
Pucelj 1063
Razcepljenih 19
Neveljavih 27
Praznih 45

L. 1907 je bilo oddanih 697 protiklerikalnih glasov, letos pa 1228.

11. Metlika - Črnomelj - Novo mesto:

Jarc 6139
Majerle 1561
Razcepljenih 297
Neveljavih 194

L. 1907 je bil izvoljen Šuklje brez protikandidata in je bilo takrat oddanih 74 neveljavih glasovnic, razcepljenih pa je bilo 97 glasov.

Vsega skupaj je bilo torej v slovenskih okrajih na Kranjskem oddanih 79.967 glasov. Dobili so jih klerikaleci 53.138, torej je bilo oddanih 26.829 protiklerikalnih glasov.

Dobra tretjina vseh volilcev je torej glasovalo proti klerikalcem. Narodno-napredni kandidati sami so dobili 18.637 glasov, socialni demokratje pa 6306 glasov. Napredek je torej imponanten!

Razne stvari.

* Potres v Mehiki. Potres v Mehiki je razrušil večji del mesta Ciudad Guzman. Več kot 1000 hiš se je porušilo, večina prebivalcev ubita.

* Požar v trgovinski hiši. V Liverpoolu je izbruhnil v neki trgovinski hiši velik požar, pri čemer je zgorel lastnik, njegov brat in 4 njegovi otroci.

* Nepredvidni kolesarji. Iz Pariza javljajo: Med kolesarsko tekmo Pariz-Montereau sta v nedeljo kolesarja Silvain in Cerolon vozila ravno čez železniški tir, ko je pridvela lokomotiva ter oba kolesarja z veliko silo vrgla s proge. Silvain je umrl že v ponedeljek zvečer, Cerolon pa se bori s smrtjo.

* Sodnik-morilec. V Bourgnosu v deželi Kamora v Španiji je umoril sodnik Sasinto Vereia in njegov prijatelj 84letno sodnikovo mater, da se polasti njenega imetja.

* Zrakoplov izginil. Belgijski zrakoplov »Ville de Brunelles«, ki se je v ponedeljek dvignil v Bruslju ter bi se bil moral spustiti kmalu zopet na zemljo je izginil. Plul je proti jugovzhodu. O zrakoplovu in njegovem moštvo ni sledu.

* Rimske ceste na Ogrskem. Pri razkopavanju za novo železniško progo Torda-Nagysegyed so odkopali krasno izdelano rimsko cesto. Pokrita je z ploščami, ki so izklesane iz mehkega vapnenca. Široka je 11 metrov. Po sredi ceste ima 1 meter širok hodnik za pešce na obeh krajih pa se je vozilo in sicer je bila za vsako smer določena ena stran. Ob cesti na obeh straneh so izkopali temeljne zidove rimskih hiš. Cela odkopnina nudi jako lep prizor ter je zelo zanimiva in poučna. Ker pa jo morajo radi železnice podreti, so napravili o celi progi le kolikor možno natančne slike.

* Nevihite. Iz Severne in Srednje Italije poročajo o velikih nevihtah, ki so tam v soboto razsajale. Tudi toča je padala in napravila mnogo škode tako posebno v okolici Trevisa, kjer je na primer v občini Morer uničena vsa žetev; pri Oderzu je toča uničila 60% žetve in 20% vinske letine. Iz Florence poročajo, da je reka Arno izstopila iz bregov. Iz San Giovanni Valdarno poročajo, da je preplaval hudournik tunel pri Bicchieri. V tunelu je delalo 200 delavcev, katerim se je le z največjo težavo posrečilo, da so se rešili. Mnogo konjev, ki so bili v predoru niso mogli več spraviti iz tunela in je neznano, če niso konji utonili.

3

KRANJSKA STAVBINSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

I Dva nova Seifertova biljarda najnovejšega sistema I

1413

Popolnoma na novo urejena

„kavarna Central“

na Sv. Petra nasipu št. 37

navadno celo noč odprta.

Z odličnim velespoštovanjem

Štefan Miholič, kavarnar.

I Dva nova Seifertova biljarda najnovejšega sistema I

Modni salon v Ljubljani

Stari trg A. Vivod-Mozetič

šte. 21

Velika zaloga damskih klobukov in slamnikov.

Ogled klobukov brez obveznosti nakupa. — Cene nizke. — Postrežba točna.

Sprejemajo se popravila. Pošilja se tudi na izbiro.

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Umno stavbništvo.

Kdor hoče hitro in ceno zidati, uporablja le

Skagliol-plošče

5 in 8 cm debele

za napravo ločilnih sten, ki jih vsak lahko postavi.

PREDNOSTI:

Varno proti potresu, ne propuša pristonoseče, hrani prostor torej zvoka in jako trdno drži žrebje. ni treba nikakih traverz.

Samonoseče in trpežne Kessierjeve stene (železne armirane stene iz opeke).

Preračun stroškov in proračun napravitelj, stonj arhitekta imetnika patenta

Hönlgsberg & Deutsch, c. in kr. dvorna stavbnika, Zagreb.

Po učinku
neprekosljiva

Bruselj 1910
Grand Prix

brezova voda za lase

Cena K 250

in K 5-

Najboljše sredstvo za gojenje las

Kdor enkrat poskusi

rabi vedno.

JURI DRALLE, Hamburg in Podmokli n./L.

Jvan Jax in sin

v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

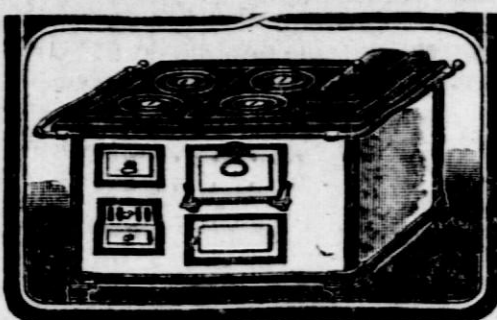
Šivalni stroj

za rodbino in obrt.

kurzi za vezenje v hiši.

Pisani stroj „ADLER“.

Štedilniki Triumph

Tvornice Triumph, dr. z om. z.

Wels, Gor. Avstr. 1813

Katalogi zastoj in poštne prosto.

Ugodna prilika!

Proda se na lepem prostoru tik
farne cerkve blizu dobro obiskovanih
toplic poleg postaje in pošte

hiša

kateri se nahaja 5 velikih sob, katere
se lahko oddajo v najem posebno v
poletni seziji, velika prodajalna, skladišče,
3 obokane kleti, vse v dobrem
stanju. Hiša stoji 30 let ter je v njej
vedno trgovina, poprej tudi gostilna.
Zraven sta dva velika vrta, lep sado-
nosnik, nanovo sajena trta, ki že rodi,
velika drvarnica, hlev za svinje in dober
studenec z imenitno vodo. Proda se
radi preselitve pod ugodnimi pogoji.
Kupec ima šteti 1.000 K, drugo se
lahko pozneje izplača. Pripravo za
vsako obrt, pekarijo, mesarijo ali trgo-
vino. Cena in kraj se izve pri upravn-
ištvu „Slovenskega Naroda“. 2087

Pristna brnska sukna.

Pomladna in poletna sezija 1911.

Kupon	1 kupon 7 kron
Metr. 310 dolg	1 kupon 10 kron
za kompletno	1 kupon 12 kron
moško obleko	1 kupon 15 kron
(suknja, hlače, te-)	1 kupon 17 kron
lovnik) stane samo	1 kupon 18 kron
	1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K
dalje blago za površnike, turistiški
loden, svilnati kamgarn itd. itd. raz-
pošilja po tvorniških cenah kot solidna
in poštena vrlo znana 472

zaloga tvornice sukna
Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorci gratis in poštne prosto.
Prednosti privatnih odjemalcev, ako blago naroči
direktno pri firmi Siegel-Imhof so precejšnje.
Zaradi silnega prometa blaga vedno največja izbira
popolnoma svežega blaga. — Stalne najnižje cene.
— Tudi najmanjša naročila se po vzorcu vestno izvrše.

Modni salon.

Častitim damam priporoča

klobuke

le najfinjšega okusa

Ida Škof-Vanek

239

Ida Franca.

Šalni klobuki vedno pri-
pravljeni. Tako tudi venci
o trahovi in razne cvetlice
.. doma izdelane. ..

Štajersko deželno zdravilišče kopališče Neuhaus

pri Celju

staroznani topli vrelci 37° Celzija ter jeklen
pitni vrelci, 397 m nad morjem, želez-
niška postaja Celje, tople kopeli,
pitno zdravljenje, kratek, peščeno,
solne in električne kopeli, ma-
saza, elektroterapija itd.
Izborni zdravilni uspehi
za ženske in živčne bolezni, protin, rev-
matizem, bolezni v mehurju itd.
Izvrstne restavracije, prekrasen park,
vodovod planinskega izvira, električna
razsvetljava, pošta in brzojavna po-
staja. — Nizke cene.
Zdravnik in ravnatelj: Dr. A. Neuhaus.
— Pojasnila in prospekte daje brezplačno
zdraviliško ravnanje ozir.
1605 rentni urad.
:: Avtomobilni omnibus Celje-Neuhaus. ::
Sezija: 10. maja do oktobra.

Tehnična pisarna in stavbno podjetje

Ingenieur H. UHLÍŘ

3801 Ljubljana, Resljeva cesta št. 26.

Strokovna izvršitev vseh vrst načrtov in proračunov, strokovni znanstveni izvidi, prevzeta zgradb.

Po najvišjem dovoljenju Njega c. in kr. apostolskega Veličanstva.

28. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji zakonito dopuščena, ima
21.135 dobitkov v denarju s skupno svoto 620.000 kron.

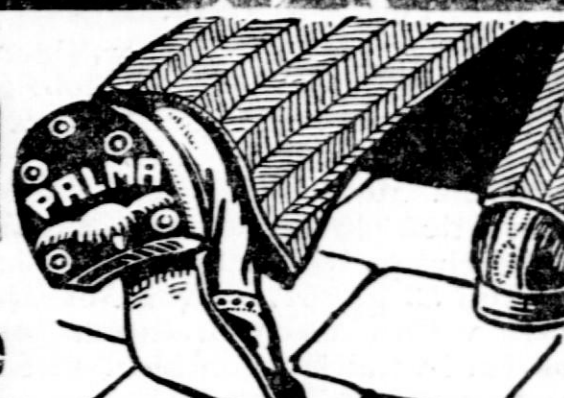
Glavni dobitnik je: **200.000 kron**

Zrebanje se vrši javno 22. junija 1911. — Ena srečka stane 4 K.

Srečke se dobe pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamstrasse 7, v loter-
ijskih kolekturah, tobačnih trafikah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih in v
menjalnicah; načrte za igranje dobe kupci srečk zastoj. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijsko-dohodarstvenega ravnateljstva (oddelek za državne loterije.)

Tečem, da kupim
samo pristne

Palma kavčukove podpetnike

Gg. botrom in botricam

priporočam svoja

birmanska darila.

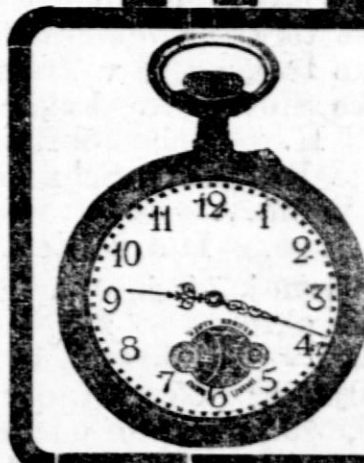
Nikelnasta moška ura z veržico od K 4-50 naprej	
Prava srebrna „ „ „ „ „ 9-70	
14 kar. zlata „ „ „ „ „ 44-—	
Nikelnasta damska „ „ „ „ „ 8-50	
Prava srebrna „ „ „ „ „ 9-50	
14 kar. zlata „ „ „ „ „ 20-—	
Uhani zlato na srebro „ „ „ „ „ 1-80	
14 kar. zlati uhani „ „ „ „ „ 4-50	

„ Največja in najsolidnejša trdka „

H. SUTTNER

Mestni trg (nasproti rotovžu). Sv. Petra cesta 8.

Lastna tovarna ur v Švici. Tvorniška znamka „Iko“.

Oljnate barve

priznana najboljše

Fasadne barve

edino stanovitne proti vre-
menskim vplivom

Kranjski firnež in laneno olje

Lake

angleške in lastnega izdelka

Steklarski in mizarški klej

Čopiče

za vsako obrt

Prašno olje za pode

Karbolinej in gips

Olje in mazilo za stroje

Barve in potrebščine
za umetnike, slikarje, kiparje itd.

priporoča

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klej.

Zahtevajte cenike!

Zahtevajte cenike!

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir
M. GELBAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariabrunnerstrasse št. 37.

Pozor! Birmanska darila! Pozor!

Berite, kje se dobi najcenejše ure in celo ugodnejše nego po tovarniških cenah vsled velike zaloga, na primer:

Niklasta ura, trpežno kolesje z verižico	K 5-50
" " " " " " " " " " " "	6-50
srebrna cil. rem. ura z lepimi verižico	7-50
" " " " " " " " " " " "	9-50
srebrna damška ura z lepimi verižico	10-50
" " " " " " " " " " " "	10-50

Poleg cenejšega blaga imam vedno v zalogi tudi najtinejše svetovno znano švicarsko blago na primer Seeland, Omega, Schaffhauser posebno precizijsko natančno regulirana, Zenith, ki zdrži natančen čas v vseh legah. — Za vsako blago se dobi pismeno večletno jamčenje. 1359

Franc Keber, Ljubljana, Dunajska cesta 12.

Tople in lužne kopeli kopališče Stubica na Hrvaškem.

Postaja Zabok in postajališče Zagorjanske železnice Kopališče Stubica.
Sezija od 1. maja do 30. oktobra.

Topli vrelci 53° C toplote in lužne kopeli so pripravne posebno za zdravljenje protina, revmatizma, ischias, dalje ženskih bolezni, kroničnih katarjev, eksudatov, živčnih bolezni, kožnih bolezni, prebolelosti. Najboljša poraba vrelskega mahovja, enakemu onemu v Francovih varih. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Prekrasen, gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna, prav dobra prehrana in stanovanje.

RADIOAKTIVITETA.
Soba od K 1— naprej. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava kopališča Stubica na Hrvaškem. Pošta Zabok. Brzjavna postaja Stubica. Postaja za interurbani telefon.

Oglejte si!

veliko zalogo koles z originalno znamko

„Puch 1911“

pri Fr. Čudnu, trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica — samo nasproti frančiškanske cerkve.

Raznih znamk kolesa od K 110— naprej vedno v zalogi.

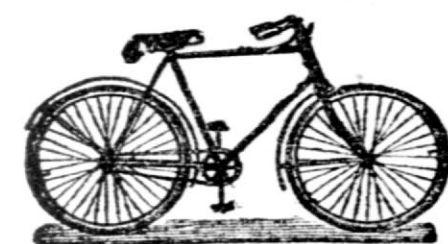
Zaloga šivalnih strojev:

Singer in Ringschiff.

Ponk za vezenje s strojem brezplačno.

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

ANTON BAJEC umetni in trgovski vrtnar

naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon

Pod Trančo. 242

Velika zaloga suhih vencev.

Izdolovanje šopkov, vencev, travkov itd. — Okusno delo in zmerne cene.

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija

na Tržaški cesti 34.

Ženitna ponudba

2079

Ženitna ponudba

Vdovec, star 29 let, samostojne dobre obrti v malem mestu na Kranjskem, se želi seznaniti z gospodnično ali vdovo brez otrok, staro od 25 do 32 let, in ki bi imela kakih 5000 K gotovine. Dopolni s sliko do 30. t. m., ki pa se vrne, je poslati pod „Srečen zakon — vesela bodočnost“ na upravnništvo „St. Naroda“. Tajnost pod častno besedo zadržana.

Ženitna ponudba

Ženitna ponudba

„Adrija“.

Drogerija in fotomanufaktura.

Oblastveno dovoljena 2798

prodaja domačih zdravilnih zelišč ter strupov za lovske in tehnične namene.

B. Čvančara

v Ljubljani, Šelenburgova ul. 5

priporoča svojo izbrano zalogo

čaja, ruma, konjaka, raznih esenc za izdelovanje ruma in likerjev, redilnih sredstev za živino, kemikalij in priprav za kemične laboratorije. Fotografskih potrebščin in aparatov.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto. Temna delavnica na razpolago.

Fran Sox

Ljubljana, Gradišče 7

„Pri kroni“

slovenski elektrotehnik, oblastv. koncesijoniran inštalater za male in veletoke.

Uvaja: električne naprave za luč in moč (izven ljubljanskega mestnega omrežja) strogo po tozadevnih predpisih; elektr. zvonila, telefone itd.

Strokovnjak za strelivo. Blago samo prve vrste na razpolago

Na debelo in drobno

po nizkih cenah priporočam svojo bogato zalogo 240

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kramarskim blagom in pleteninami.

Devocionalije in vse vrste blago za božja pota.

Tvorniška zaloga kranjskih glavnikov.

Anton Škof

Ernest Jevnikarjev naslednik Dunajska cesta, v hiši gostilne št. 6.

„Gumasti podpetniki“

„Salvator“

Zajamčena kakovost.

Zajamčena kakovost.

Edino razpošiljevališče za vse države

Herman Hirsch, Dunaj VIIb.

Generalna zaloga za Ljubljano: **ANTON KRISPER.**

Modni salon JUST-MASCHKE

Ljubljana, Zidovska ulica št. 3

priporoča svojo veliko izbiro krasnih klobukov, modelov za dame in deklice, čepice, različni nakit za klobuke.

Sprejemajo se popravila. 2306 Cene brez konkurence!

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Valjčni mlin v Domžalah I. BONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica 6.

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Comp., Stolni trg št. 9.

POZOR

trgovci, posestniki in zidarski mojstri okolice Škofje Loke ter Selške in Poljanske doline.

Uporabite priliko, ker se dobi po najnižji ceni pri meni prve vrste

Portland cement

kupljen še pred kartelom cementnih tovarov. 2083

Nadalje so tudi na razpolago nosilke (traverse), železniške šine, ugodno kupljene, železne vezi, slamo-reznice, zaloga cenita za kritje streh, prve vrste žilindra znamka »Zvezda«, kalijeva sol, gips, klajno apno, barve, stekla in vse kovaške in mizarske potrebščine po najnižjih cenah in ugodnih plačilnih obrokah.

Anton Kašman

železna trgovina

v Skofji Loki na Glavnem trgu

Cementne cevi v vseh dimenzijah, barvaste plošče itd.

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.
Ljubljana.

Stopnice, balkone, spomeniki, stavniki, okrasni itd.

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago.

Nizke cene.

Vzorci pošiljne prosto.

ANTON SCHUSTER

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospe, delen cefir, batist, kreton, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

Krasne novosti za spomladansko sezijo

in po že znano najnižjih cenah dobite

v modni trgovini Peter Sterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, kako-
vosti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših
moških klobukov, slamnikov in čepic, dalje čepic za dame, deklice itd.

Za slabokrvne in prebolele
je zdravniško priporočeno črno dal-
matinsko vino 233

Kuč

najboljše sredstvo.

4 steklenice (5 kg) franko K 4.50.

Br. Novakovič, Ljubljana.

Ilica 40 **G. Skrbic, Zagreb** Ilica 40

Z električnim pogonom urejena tvornica ža-
luzij, železnih in lesenih rolet za okna in
trgovine, vseh vrst platnenih in lesenih tka-
nih rolet, iz platna, damasta, gradla, satna,
ripsa itd.

Cenovniki in proračuni na zahtevo zastoj.
Telefon šte. 492. 1792 Telefon šte. 492.

A. BERTHOLD

fotografski umetni zavod

Ljubljana, Sodna ulica 11

se priporoča za
vsa fotografska dela v znani najboljši izvršitvi.

cilindre
in čepice
Klobuke
V največjih fazonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
Velika zaloga najmodernejših slamnikov.
Prisni Panama-slamniki od 9 K do 50 K.

KONFEKCIJSKA TRGOVINA
MAČEK & KOMP.

FRANCA JOŽEFA CESTA ŠTEV. 3

SE PRIPOROČA SLAVNEMU OBCINSTVU.
STROGO REELNA POSTREŽBA. NAJNIŽJE CENE.

Kmetovalci!

Predno si kupite kosilni

stroj o katerem ne veste

:: kako bode deloval, ::

oglejte in preizkusite

amerikansko kosilnico „Deering“

ki jo dobite edino le pri

Marije Terezije cesta 1 **Fr. Stupica v Ljubljani** Marije Terezije cesta 1

Priznalna pisma na vpogled. — Svari se pred podobno se glasečimi imeni.

Obračevalci za seno vedno v zalogi.

Dolžnost

vsakega zavednega Slovenca in Slovenke je
da rabi izključno le

Ciril n Metodovo čistilo
(krema)

za čevlje in usnje

katero je priznано najboljše.

Škatljica stane 24 vinarjev.

Zahteva naj se isto po vseh trgovinah ter
vsak drug manj vreden izdelek odločno zavrne.

Edino le čistilo v tej
obliki in z zamko

4306

se prodaja

v prid družbi sv. Cirila in Metoda.

Glavna zaloga in kemična tvornica

Ivan Keber

Ljubljana, Poljanska cesta št. 15.

Palača mestne hranilnice.

Modni salon

M. SEDEJ-STRNAD

priporoča cenjenim damam

klobuke le najfinejše izvršbe. —

: Zalni klobuki vedno v zalogi. :

Prešernova alica.

Lepa birmanska darila

Pozor!

Pozor!

Zaradi velike zaloge po znižanih cenah.

Srebrne ure za dame . K 7.—

„ za dečke . „ 3.—

nikelnaste ure . . . . . „ 4.—

zlate ure . . . . . „ 22.—

Velikanska izbira vseh novosti in naj-
ceneje kakor : srebrnih in zlatih veržic, uhanov,
prstanov, koljejev z briljanti in drugimi kamni.

Za vsako uro pisмено jamstvo.

Ceniki s koledarjem, tudi po pošti prosto.

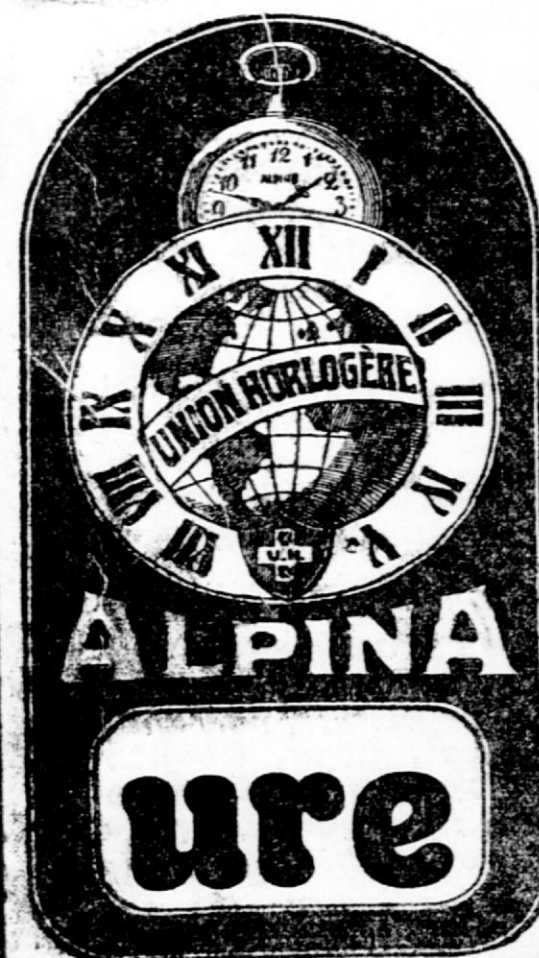
Vabi na ogled

1596

Fr. Čuden

urar in trgovec v Ljubljani, Prešernova ulica 1.

Priznано največja, resnično domaća,
že 25 let obstoječa tvrdka.

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 28

Modni
preselivne
trgovine

prodaja po zelo znižani ceni

Krasne
BLUZE,

fine

KOSTIME, KRILA,

plašče, pelerine, nočne halje,

predpasnike, perilo, tudi po meri,

otroške oblekice, čepice,

potrebščine za novorojenčke,

moderce, pasove, nogavice, rokavice,

moške srajce, ovratnike in drugo modno blago.

Pošilja se na ogled po pošti.

Tovarna strešnikov

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

ponudi v vsaki poljubni množini pravilno žgani

navadni strešnik stare oblike

in patent. dvojno zareznani

strešnik-zakrivač „sistem Marzola“

Na željo pošljemo takoj vzorce in popise.

Tiskovna in tisk. Narodna tiskarna.

Po svetu.

* **Maščevanje bolnika.** Slovitega profesorja dr. Guinarda v Parizu je ustavil, ko je ravno šel čez dvorišče znane stare bolnišnice Hotel de Dieu, neki moški ter 4krat ustrelil na profesorja ter ga smrtnonevarno ranil. Seveda so bolnišnični uslužbenci morali takoj prijeti in ga oddali na policijo, med tem ko so poskušali profesorju dobiti iz telesa kroglo, kar pa se ni posrečilo. Morilec je Spanec iz Barcelone z imenom Candido Herero. Na policiji je izpovedal, da svojega dejanja ne obžaluje in da se je hotel maščevati nad profesorjem, ker ga je bil nerodno operiral.

* **Postave ozračja.** Mednarodni kongres, ki se je otvoril v Parizu za določitev postav za zračni promet je bil sestavljen iz 600 juristov, ki so zastopali 17 narodnosti. Dalje je bilo na kongresu zastopanih po svojih posebnih poslancih, bilo jih je 60, deset držav. Predsednik kongresa je bil bivši francoski minister Millerand. Čudno pa je, da se kongresa ni udeležil ne eden zrakoplovec ali letalec, kar jasno kaže, da ta kongres nima nikakega pomena za avijatiko kot tako, marveč je le stroga zasebna zveza juristov, ki naj položijo temelj bodoči zakonodaji glede zračnega prometa. Millerand sam je pri otvoritvenem govoru poudarjal, da bodo sklepi tega kongresa prvi pogoj za sestavo tozadevnih zakonov po vseh državah, to pa še posebno radi tega, ker morajo biti ravno ti zakoni kolikor možno enotni. Program za delovanje kongresa obsega 21 točk. Najvažnejše med temi so določbe kakor osnovni zakon, zračni promet je prost. Vsaka država ima za celo svoje ozemlje le tiste pravice, s katerimi obvaruje varnost dežele in zasebne pravice svojih državljanov. Vendar pa mora vsak zrakoplov, kakor tudi letalni stroj imeti znak, po katerem se pozna, katerej državi pripada in kdo da je letalec, ki mora imeti pri sebi tudi potrebne legitimacije. Zrakoplovi in letalni stroji se ne smejo spuščati na zemljo na zasebni posesti, kakor tudi ne v bližini vojaških utrd in trdnjav. Skodo, ki bi se eventualno napravila pri spuščanju na zemljo, mora letalec v polnem obsegu izplačati. To so temeljne določbe, ki naj bi služile vsem državam za sestavo enotnih zakonov glede zrakoplovstva.

* **Prerokovanje iz kart.** Kitajska umetnost. V 12. stoletju je živel na Kitajskem modrijan Tschussi, kateremu pripisujejo iznajdbo in izpopolnitev prerokovanja iz kart. On je sestavil cel sistem prerokovanja na najrazličnejše načine, pri čemur je znal tako dobro ljudi presenečati s skrivnimi potezami in mešanjem, da so ga praznoverni Kitajci oboževali kot čudodelnika. Napravil je tudi posebne igre, katere so ostale državna tajnost. Prve karte so bile baje napravljene, seveda veliko pred Tschussijem, za kratkočasje in zabavo nekega blaznega kralja, katerega že niso mogli z nobeno drugo zabavo več razvedriti. Karte pa je mešal in premetaval po cele dneve, pri čemur je pozabljal na vse, celo na jed, pi-jao in ženske. Vendar pa ima prerokovanje iz kart, katero je še danes kljub omiki in napredku žal le še preveč vkoreninjeno, gotovo še drugo ozadje. Kajti predno se je napravil korak, da se je iz kart posnemalo človeško življenje in se njih mešanje in različno razstavljanje primerjalo z usodo, ki se v življenju igra s človekom je morala biti med ljudmi razširjena gotovo kaka verska vraža, ki jih je pogloma do tega privedla. Človek je že od narave nagnjen k praznovanju, katero nagnjenje pa je provzročila, ga vkoreninila in še vzdržuje edino le nevednost in zavest premoci neznanih naravnih sil in usodnih slučajev v človeškem življenju. Londonski profesor Chatley zatrjuje celo, da se tudi igranje za denar razvilo pozneje in sicer ravno iz razlaganja in prerokovanja prihodnosti iz kart.

Trgovina
brez konkurence se prodaja zelo ugodno; vodi jo lahko tudi gospodična ali gospa. Ponudbe resnih kupcev, ki imajo primeren znesek gotovine je pošiljati na upravnštvo „Slovenskega Naroda“ pod šifro „Dober zaslužek“.

Ljubljanski Zvon

kompletni letniki 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907 1908, 1909 in 1910 nevezani, popolnoma novi in neprerežani se dobivajo po izredno znižani ceni vsak letnik po 4 krone. Izdajateljstvo in založništvo „Ljubljanskega Zvona“.

Za lahke pomožne delavce

sprejme 2 mladi 14 — 15 letni deklici ali 2 dečka Karel Leon Wondra na Rimski cesti št. 16. 2110

Košnja

mrve od okoli 6 jhohov prve vrste blizu mesta se odda. Ravnotam se odda tudi skladišče in stanovanje z dvema sobama in kuhinjo. Več se izve v upravnštvu „Slov. Naroda“.

Iščem družabnika

s 6—8.000 K za razširjenje dobro upeljanega podjetja v Ljubljani. Ker se denar rabi za investicijo, ni treba vsega takoj, temveč le nekaj sedaj, a nekaj pozneje. **Ponudnik se lahko pri podjetju aktivno soudeleži,** vendar to ni neobhodno potrebno ter je lahko tudi privatnik ali penzionist. **Za denar popolna varnost in lepi dohodki z jamčenji.** 2112

Ponudbe pod: „Sigurna eksistenca“, Ljubljana, pošto ležeče.

Išče se zmožen, priden, vesten in točen.

Knjigovodja

obenem 2113

korespondent

s primerno izobrazbo z znanjem slov. nemškega, če mogoče tudi italijanskega jezika. Nastop takoj ali 1. julija. Ponudbe pod: „Tovarniški knjigovodja“ na uprav. „Slov. Narod.“

Ženitna ponudba!
V svrhu prevzeta trgovine želi se trgovsko naobraženi mladenič seznaniti z gospodično ali mlado vdovo, ki bi imela potrebno vsoto 10—15.000 kron. Ponudbe pod: „Srečna bodočnost“ na uprav. „Slovenskega Naroda.“ 2114

Glogowski & Co.
c. in kr. dvorni dobavitelj
Dunaj I., Franz Jozefs-Kai 15 in 17.
Edina specialna tvrdka za kartoteko.
Registraturne kartne naprave.

Zdravilne žveplene VARAZDINSKE TOPLICE (Hrvaško)
železnična, poštna, telefonska in brzojavna postaja.
NOV ZDRAVILIŠČNI HOTEL Z ELEKTRIČNO RAZSVETLJAVO.
Staroslavni radiaktivni žvepleni vrelci + 58 C
2003 pripravljeni za
PROTIN, REUMA, ISCHIAS itd.
Pitno zdravljenje ob trdovratnih boleznih v vratu, jabolku, prsih, jetrih, žolčcu, črevesu. Elektr. masaža, lužne, ogljikovikislinske in solne kopeli.
Otvorjeno vse leto. — Moderni komfort.
Novi hoteli. Prekrasna okolica. Vojaška godba.
Prospekte daje zastoj **kopalniško ravateljstvo.**

Miwa
je edini

varnostni brilni aparat

ki je rešil vprašanje pravilnega nastavljanja klinje s pregibnostjo v zgibu. Brez pregibne klinje ni mogoče britve pravilno nastaviti na lice. „Miwa“ deluje nedosežno in prekaša vse druge sisteme. Brilni aparat „Miwa“ stane s posnemalnim aparatom in 10 klinjami vred 24 K. Zaloga za mesto: 2116

Ant. Krisper, dalje brata Blavka in vse zadevne trgovine.

Gospodična

zmožna strojepisja, stenografije, nemškega in slovenskega jezika v govoru in pisavi, želi stopiti s 1. avgustom v primerno službo. Gre tudi na deželo. Blagohotne ponudbe naj se pošljejo na upravo Sl. Naroda pod „Marljivost 24“.

4 prostorna, cena skladišča

se oddajo s 1. avgustom ali tudi prej. Od teh 2 pripravni za delavnice in 2 za shrambo. 2104
Povpraša naj se pri hišniku Turjaški trg 2.

Prevzame se stara, dobro vpeljana mešana trgovina

v večjem kraju v Slovenskem. — Natančne podatke o prometu, zalogi in plačilni pogoji naj se pošljejo na upravnštvo „Sl. Nar.“ pod „Trgovca 101“.

2070 Ustanovljeno leta 1873.

Najboljše apno Najboljše

J. Čaufer star., Zagorje ob Savi. Zmerne cene in solidna postrežba. Pri večji odjemi primeren popust.

Koncesija

gostilniške in krčmarske :: obrti z žganjetočom :: v Ljubljani, Dunajska cesta
se da v najem. — Refektanti se naj obrnejo na **ANTONA MAVERJA**, založnika menseskega piva v Ljubljani. 2109

Prostorni lokali

v bližini južnega kolodvora, pripravi za delavnice, zraven prostor za pisarno (eventuelno kot skladišče) se oddajo v najem. Natančneje se poizve v Slomškovi ulici št. 3. I. nadstr., levo. 1990

Stanovanja

z 2 in 3 sobami in pritliklinami se oddajo v Čopovi ul. nasproti vrta učiteljskega. 1692

V najem se odda

že nad 30 let obstoječa 1979
gostilna in trgovna s trafiko in žganjetočom

v prometnem kraju **Gorenjskem.** Oziralo se bo samo na izurjene prdne in zmožne ponudnike. Vse drugo se izve pri Fr. Stupica, trgovina z železnino v Ljubljani, Marije Terezije cesta 1, kjer se dobijo razven druge železnine neprekosljivi kosilni stroji »DEERING« in obračevalci sena.

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brodo

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

S. STRMOLI
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Cenovnik lasnih izdelkov in potrebščin se pošlje na zahtevo zastoj.

Ljubljana **M. Kocjan** Ljubljana
Sv. Petra cesta 18 Sv. Petra cesta 18
prva slovenska specialno damska trgovina
Priporoča cenj. damam vsakovrstne bandaže, vse priprave za porodnice, novorojenčke, ženske bolnike, potrebščine za babice. Najrazličnejše kroglice, aparate za masiranje obraza života itd., najnovejše etujije za manicuro. — Najcenejše in najboljše steznike, držce za kolke, prsa, velika izbira životkov za čez moderc, ravnodržalce, ki se izdelujejo po meri po najnovejšem kroju, kakor tudi za izraščene. — Stezniki se sprejemajo tudi v popravilo: :: vilo in čiščenje. — Posebna soba za pomerjanje. ::

Velik nakup knjig.
O priliki svojega bivanja v Ljubljani v prihodnjih dneh, kupim tu knjige in zbirke knjig, kakor tudi **avtografe, rokopise, bakroreze, slike, zlasti starih dunaj. mojstrov.**
Pismene ponudbe na **Ignacija Schaba, hotel Union, Ljubljana.**

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah
znamenite Groharjeve slike
Primoža Trubarja
ustanovitelja slovenske književnosti
visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.
Cena s pošto K 3.20.
Dobiva se v
NARODNI KNJIGARNI v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

Optični zavod Jos. Ph. Goldstein
Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo bogato zalogo naočnikov, ščipalnikov, daljnogledov in vse v to stroko spadajoče predmete. 1893

Stanovanje

s 5 sobami, kopalno sobo in električno razsvetljavo
se odda takoj ali pa s 1. avgustom. Več se izve 2098
v Sodni ulici št. 4 v I. nadstropju.

Sprejemem 2094

učenca

v svojo trgovino z mešanim blagom in deželnimi pridelki. Friderik Skušek Metlika, Dolenjsko.

J. Zamljen

čevljarški mojster
v Ljubljani, Sodna ulica št. 3
izvršuje vsa čevljarska dela do najfinišne izvršitve in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.
Za naročila z dežele zadostuje kot mera pripislan čevljev. 245

Dr. B. Ipavie
(ženske bolezni in porodništvo)
:: Zaloška cesta nasproti Šarabona ::
zopet ordinira. 2084

Pozor! Aspiranti za enoletno prostovoljsko službo.

Sedaj se povojni odnosi glede uvedbe nove reforme za enoletno prostovoljsko službo. — Aspiranti, ki bi toraj še pravočasno radi napravili ta izpit, naj se z zaupanjem in čimprej obrnejo na podpisani zavod, ki vsak čas in tudi v najkrajši dobi podeljuje na uspešen način k temu potrebno izpitno pripravo in namerava nalašč za to

1. julija t. l. otvoriti naučni tečaj.

Glede eventuelne dvojbe se mora posebno poudariti, da ta z dobrim uspehom napravljeni izpit daje nepogojno — pa tudi po uvedbi nove reforme pravico do enoletne prostovoljske službe.

ZAGREB, aprila 1911.

„Prvi zagrebački vojno pripravnici zavod“
(šola in internat, Zagreb, Kukovičeva ulica 15).

Po zamrlem g. Rajmundu Krisper iz Kranja se odda v najem ali prodaja dvonadstropna hiša

s posebnim dvoriščnim traktom, stoječa v sredini ob glavnem trgu mesta Kranja. Ta hiša je vsled ugodne lege, lepih prodajalniških in številnih stanovanjskih prostorov, ondi se nahajajočih prostornih dvorišč, kleti, hlevov in zlasti radi dveh renomiranih ondi izvrševanih trgovin jako pripravna za večja :: trgovska podjetja, pa tudi za hotelsko obrt ali za društvene namene; ::

stavnne parcele

njive, travniki, sadni vrtovi, gozdovi in ena kmetska zidana hiša, vse to v bližini Kranja. Lega teh zemljišč je jako ugodna, ker so vsa ob glavnih cestah.

Vprašanja in ponudbe je nasloviti na **Fr. Krisper, not. kandidat** v Ljubljani.

ANTON ŠARC, LJUBLJANA.

Izdelovanje perila, pralnica in svetlokalnica, električni obrat, priporoča zelo dobro in solidno izdelano perilo po nizkih cenah.

„TETRA“

srajce za gospode v različnih barvah, dobre kakovosti, izborna noša, posebno priporočljivo za osebe, ki se rade pote in zoper prehlad. Dobi se blago :: in po meri izdelano perilo. ::

Vzorci na razpolago.

1977

Narodna knjigarna v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 7.

priporoča

kanceljski, konceptni, dokumentni, ministrski, pisemski, ovični in barvani papir

Kasete s pisemskim papirjem.

Zrgovske knjige v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih cenah.

Zalaoga šolskih zvezkov in risank.

Zavičke za urade v vseh velikostih.

Velika izbor vseh pisarniških potrebščin, svinčnikov, peres, peresnikov, radirk, kamenčkov, tablic, gobic, črnika itd.

Barve za šole in umetnike

Razglednice pokrajinske, humoristične, umetniške vseh vrst od najpreprostejših do najfinejših.

Albumi za slike in dopisnice, vezane v pliš in v usnje

Poezijske knjige.

Podobice za otroke.

Seseni okvirčki za razglednice.

Risalne deske, trikotniki, palete, risalna ravnila, tuše, čopiče.

Notesi in tintniki.

Več črkostavcev sprejme „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

Kaaaj? ... Papa je dovolil! Saj je Jacobi —

Št. 19043.

Razglas za dobavo drv.

Mestni magistrat ljubljanski potrebuje za kurjavo svojih uradnih prostorov in od njega preskrbovanih zavodov nad 900³ metrov zdravih, suhih

bukovih drv

in sprejema za dobavo istih ob urad. urah pismene ali ustmene ponud. do vstetega

30. junija 1911.

Dobavo drv je izvršiti do 15. avgusta 1911.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 10. junija 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik: **Laschan I. r.**

Spretna moč za pisarno in potovanje se sprejme takoj

v nekem večjem tvorniškem podjetju. — Zahteve: kristjan, 24—28 let, samski, zmožen slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, praktične dobre trgovske vednosti. Ponudbe pod šifro: „Bureau und Reise 2000“ na anončno ekspedicijsko: cijo Henrik Schalek, Dunaj I., Wollzeile 11.

2095

Mlad mož

za lesno stroko,

ki je večš pisanja in branja, in bi tudi poprijel pri delu,

se sprejme v Ljubljani.

Ponudbe z zahtevo mesečne plače pod „K.“ na upravništvo »Slov. Naroda«.

Pozor peki!

Odda se v najem prva higijenična

pekarna

z električnim obratom

tvrdke R. Privšek & drug

pod zelo ugodnimi pogoji. Prevzame se lahko 15. junija letos.

Več se poišče v lihi gospoda **Uinko Privška, Prisojna ul. 3.**

Velecenjenim prijateljem in slav. občinstvu sploh vlijudno naznanjam, da sem izstopil kot večletni poslovodja vinotoča tvrdke **Br. Novakovič v Sodni ulici**

in se popolnoma preselil

v svojo hišo na Tabor 4 (na školovem)

kjer postrežem cenj. gostom z največjo pozornostjo, dobro pijačo in kuhinjo ter

prenočiščem.

Za gosp. „Čvičkarje“ imam starega pristnega dolenca.

Čez ulico znižane cene.

Z velespoštovanjem se priporočam

J. Bole

gostilničar in posestnik.

2098

Cenjeni trgovci in obrtniki!

Stavbno podjetje V. SCAGNETTI naznanja, da bode zgradilo v Šelenburgovi ulici šte. 6 veliko strogo moderno

trgovsko hišo

V pritličju se bo nahajalo 24 večjih in manjših lokalov za trgovino, v mezzaninu 23 lokalov za malo obrt, deloma tudi za trgovino.

Radi najugodnejše in vsem zahtevam posameznikov najprikladnejše razdelitve teh prostorov se bodo isti oddajali pred pričetkom stavbe.

Resni reflektanti se vlijudno vabijo, da se radi natančnejšega ustnega pogovora zglase v stavbni pisarni podjetnika **V. SCAGNETTIJA, Cesta na Rudolfovo železnico št. 16** (tik državnega kolodvora). — Prosi se, da se cenjeni obisk pismeno ali teletonično javi.

Telefon št. 299.

Poštni predal št. 54.

Krasna nova vila

z gospodarskim poslopjem, vrtom, sadonosnikom, njivami, travnikom in gozdom, skupaj okoli 30 oralov, na Spod. Stajerskem, 5 minut od kolodvora Grobelno, odkoder pelje nova železniška proga na Slatino v Rogatec, se z živino vred prodaja zaradi starosti gospodarja in

lepo posestvo

20 minut od Celja, z novo hišo, urejeno za gostilniško obrt, novo veliko gospodarsko poslopje s sušilnico za hmelj in novim svinjakom, eno njivo in okoli 5 oralov travnika in sadonosnika pri večji vasi, se pod prav ugodnimi pogoji prodaja. — Več pove **Ig. Donau, Glavni trg 10 v Celju.**

Št. 708

2106

Služba.

Podpisano županstvo razpisuje službo večšega

občinskega tajnika.

Prednost ima orglavec (organist). Plača po odgovoru. Tozadevne prošnje je poslati do konca junija t. l.

Županstvo v Sežani.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Dolniška glavica K 5.000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond 610.000 kren

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

33